

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ส่วน คือ **ส่วนที่หนึ่ง** เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพชุมชนเบื้องต้น **ส่วนที่สอง** เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 24 คน

ผลการศึกษาที่ได้ สามารถจำแนกได้เป็น 8 ส่วนคือ

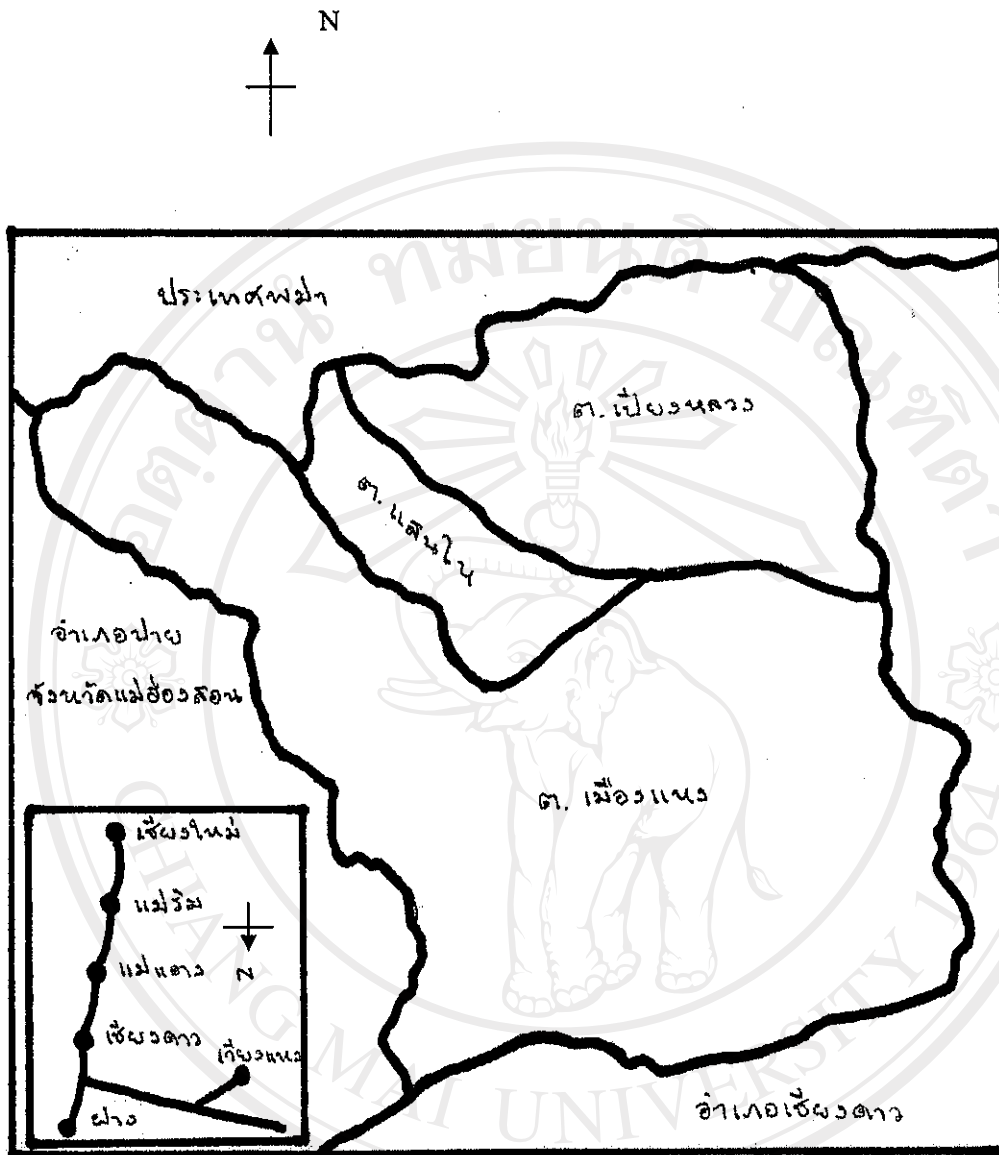
- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ศึกษา
- 4.2 มุมมองของชุมชนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ
- 4.3 มุมมองของชุมชนต่อการส่งเสริมสุขภาพ
- 4.4 มุมมองของชุมชนต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
- 4.5 มุมมองของชุมชนต่อด้านบริการอาหารสะอาด ปลอดภัย
- 4.6 มุมมองของชุมชนต่อด้านสิ่งแวดล้อมสะอาด ปลอดภัย
- 4.7 มุมมองของชุมชนต่อด้านบุคลากร
- 4.8 มุมมองของชุมชนต่อด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบล ฯลฯ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

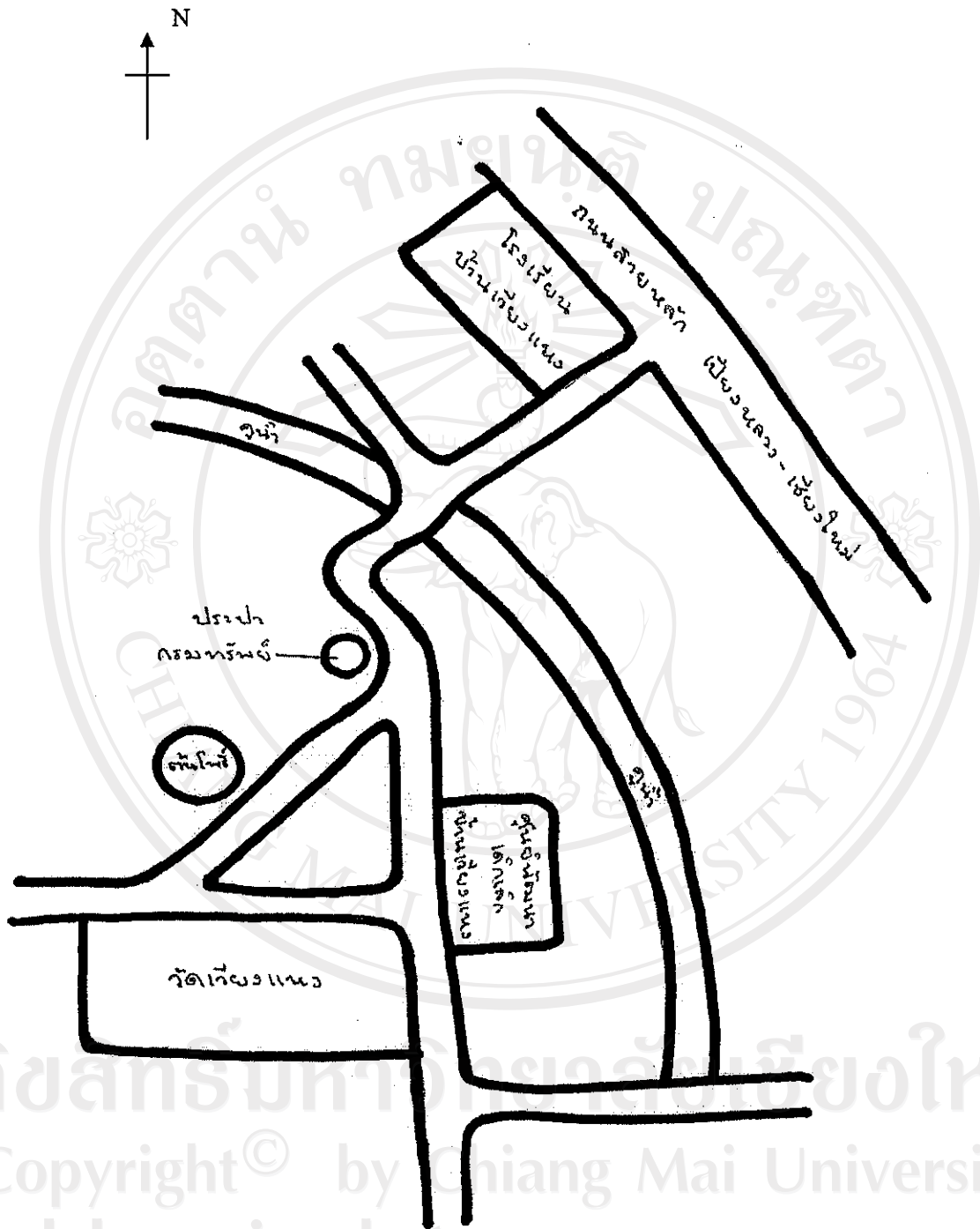
ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

ตำบลเมืองแหงเป็นตำบลที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 150 กิโลเมตร ทิศเหนือติดกับประเทศพม่า ตำบลแสนไห และตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออกและทิศใต้ติดกับอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันตกติดกับอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 4 ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเวียงแหง ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 3 กิโลเมตรและอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง โดยให้การดูแลเด็กเล็กก่อนวัยเรียนอายุระหว่าง 3-5 ปี ในหมู่บ้านตำบลเมืองแหงและหมู่บ้านใกล้เคียงที่ผู้ปกครองไม่มีเวลาเลี้ยงดู ต้องออกไปทำงานและนำเด็กมาฝากไว้ที่ศูนย์เด็กนี้

ภาพที่ 4.1 แผนที่แสดงที่ตั้งตำบลเมืองแหง

ภาพที่ 4.2 แผนที่แสดงอาณาเขตศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง

สภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชน

พื้นที่ของหมู่บ้านตั้งอยู่ในที่ราบเชิงเขา มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว โดยในฤดูร้อนอากาศจะร้อนในตอนกลางวันแต่จะเริ่มเย็นในช่วงกลางคืนและตอนเช้า เนื่องจากสภาพอากาศส่วนใหญ่ของอำเภอเวียงแหงจะเย็นตลอดปี ในฤดูหนาวอากาศจะหนาวเย็น มีหมอกหนาปกคลุมในเวลาเช้า เส้นทางคมนาคมสายหลักของชุมชนเป็นถนนลาดยาง ไม่มีรถประจำทาง ชาวบ้านนิยมใช้รถส่วนตัวมีทั้งรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์และรถจักรยาน

ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงแหง (2549) เกี่ยวกับความเป็นมาในอดีตของบ้านเวียงแหงและข้อมูลทั่วไป พบว่าแต่ก่อนบ้านเวียงแหง อยู่ในเขตหมู่ที่ 8 (รวมกับหมู่บ้านป่าไผ่และบ้านปางควาย) ของตำบลเมืองแหง เขตปกครองอำเภอเชียงดาว บริเวณที่ตั้งมีลักษณะเป็นเมืองโบราณมีคูเมืองรูปถั่วล้อมรอบ ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างมาแต่เมื่อใด

ที่มาของชื่อหมู่บ้านเวียงแหง น่าจะมาจากกรณีที่หมู่บ้านเป็นที่ตั้งของเมืองโบราณแต่เดิม และมีประเพณีวัฒนธรรมเก่าแก่ นอกจากนี้ยังมีคนบางกลุ่มเชื่อว่าในอดีตเคยเป็นเส้นทางเดินทัพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเมืองเดิม และมีชาวไทยใหญ่อาศัยอยู่ร่วมกัน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ไร่ข้าว และหาของป่ามาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัว

ศาสนา ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดประจำหมู่บ้านคือ “วัดเวียงแหง” เป็นศูนย์รวมจิตใจ โดยจะมีพระพุทธรูปที่สำคัญและถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านเวียงแหง ได้แก่ พระเจ้าออกเหงื่อหรือที่รู้จักกันคืออีกนามหนึ่งคือ พระเจ้าแสนแซ่ ส่วนใหญ่ทุกวันพระชาวบ้านจะอยู่บ้าน ไม่ออกไปทำงาน ตอนช่วงเช้าจะมีผู้สูงอายุและชาวบ้านส่วนหนึ่งไปทำบุญ ฟังเทศน์ที่วัด

ลักษณะทั่วไป

บ้านเวียงแหง มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 178 ครัวเรือน ประชากรในหมู่บ้านทั้งหมดมี 686 คน เป็นชาย 343 คนและหญิง 343 คน มีลักษณะเป็นชุมชนชนบท ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ

สภาพทางเศรษฐกิจ

รายได้เฉลี่ยของครอบครัวอยู่ที่ 26,619 บาทต่อคนต่อปี ครัวเรือนมีการเก็บออมร้อยละ 74.7 ของครัวเรือนทั้งหมด ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงแหง (2549) และชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป และค้าขาย ผลผลิตที่จำหน่ายสู่ตลาดภายในและภายนอกชุมชนซึ่งจะเป็นสินค้า OTOP ได้แก่ น้ำพริกปลา น้ำพริกคั่วทรายและน้ำพริกตาแดง ของกลุ่มพัฒนาสตรีบ้านเวียงแหง ประชาชนมีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ตลอดปี ยกเว้นช่วงหน้าฝนบางครั้งเมื่อมีฝนตกหนักๆและมีลมพัดแรงทำให้เสาไฟฟ้าบางช่วงล้ม ไฟฟ้าก็จะดับ มีถนนลาดยางตลอดเส้นทางหลวงทำให้การคมนาคมสะดวก และมีรถประจำทางวิ่งเป็นเวลา

สภาพสังคม

สภาพบ้านเรือนของชาวบ้านเวียงแหงส่วนใหญ่ เป็นบ้านไม้ชั้นเดียวหรือยกสูงข้างล่างทำเป็นใต้ถุน ส่วนบ้านที่สร้างใหม่จะมีลักษณะเป็นบ้านปูนชั้นเดียว มีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบถูกสุขลักษณะ ครอบครัวมีความอบอุ่น ชาวบ้านส่วนใหญ่จะรู้จักกัน

จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงแหง, 2549 พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีสุขภาพดี อายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี 99.2 % เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาภาคบังคับทุกคน ประชาชนที่มีอายุ 15- 60 ปี อ่านออกเขียนได้ คิดเป็น 96.5 %

บ้านเวียงแหง เป็นหมู่บ้านปลอดภัยปลอดยาเสพติด ตามโครงการจัดตั้งหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ไม่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ มีการปฏิบัติศาสนกิจอย่างน้อย

สัปดาห์ละ 1 ครั้ง สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุโดยมีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง

บ้านเวียงแหงมีความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มของสตรีและแม่บ้าน โดยมีการจัดตั้งกลุ่มพัฒนาสตรีของหมู่บ้าน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของหมู่บ้านและชุมชน โดยได้มีการทำสินค้า OTOP ของหมู่บ้านได้แก่ น้ำพริกถลาง น้ำพริกควัทรายและน้ำพริกตาแดง

การปกครองในอดีต

ผู้นำคนแรกที่บ้านเวียงแหงและเป็นกำนันคนแรกของอำเภอเวียงแหง ประมาณปี พ.ศ 2436 ได้แก่ นายจ่าน ไม่ทราบชื่อสกุล หรือนายเหง ซาววา หรือที่ชาวบ้านส่วนใหญ่จะเรียกกันว่า พ่อเหง เป็นชาวไทยใหญ่ ที่อพยพมาจากประเทศพม่า แต่เดิมชาวบ้านที่พักอาศัยอยู่จะแบ่งกันเป็นพรรค เป็นพวก โดยนายเหงหรือพ่อเหงจะพักอยู่กับนายท้าวจัย ซึ่งเป็นคนกลุ่มหนึ่งที่มาตั้งถิ่นฐานและมีอิทธิพลในเมืองนี้ ความที่พ่อเหงเป็นคนขยันและมีความรู้คาถาอาคม จึงเป็นผู้ที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือแต่ก็มีบางพวกที่ได้แก่ ขุนสว่างสว่าง เป็นคนที่ชอบปล้นฆ่า ได้ใส่ร้ายป้ายสีพ่อเหง โดยที่พ่อเหงไม่ได้ทำผิดอะไร พ่อเหงจึงขอย้ายไปอยู่ที่อื่นเพื่อไม่ให้คนอื่นเข้าใจเป็น และเพื่อให้ชาวบ้านเกิดความสงบสุข โดยได้ย้ายไปอยู่ที่บ้านมหาธาตุ ต่อมาทางราชการทราบว่าเป็นคนร้ายที่ชอบปล้นฆ่าแท้จริงคือ ขุนสว่างสว่าง ทางราชการจึงมีคำสั่งให้พ่อเหงช่วยคิดหาวิธีปราบปราม โดยพ่อเหงรับอาสาไปปราบขุนสว่างสว่าง จนสำเร็จเมื่อปี พ.ศ 2436 ทางราชการจึงแต่งตั้งให้พ่อเหง ซึ่งเดิมชื่อนายจ่าน นั้น เป็นกำนันโดยเปลี่ยนชื่อเป็นนายเหง ซาววา ตั้งแต่บัดนั้น โดยดำรงตำแหน่งกำนัน มาตั้งแต่ปี พ.ศ 2438 - พ.ศ 2493 (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงแหง, 2549)

การปกครองในปัจจุบัน

บ้านเวียงแหงแบ่งการปกครองออกเป็นหมวดๆ และใช้จำนวนหลังคาเรือนเป็นตัวกำหนด ทุกหมวดอยู่ในความรับผิดชอบของกำนัน โดย 1 หมวดจะมีประมาณ 30-40 หลังคาเรือน ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 9 หมวด โดยที่ 7 หมวดเป็นของคนไทยพื้นราบและ 2 หมวดเป็นของคนไทยใหญ่ โดยจะมีหัวหน้าหมวดเป็นผู้ที่รับผิดชอบ มีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในหมวดและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงอยู่ในความรับผิดชอบของหมวด 7 ซึ่งในปัจจุบันหัวหน้าหมวด 7 ก็เป็นหนึ่งในผู้ปกครองที่ได้ส่งลูกไปเรียนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ และได้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงด้วย

แบบแผนการดำรงชีวิต

ในอดีตพบว่าสังคมไทยเป็นสังคมขยายที่อยู่กันหลายครอบครัว ผู้ที่ออกไปทำงานส่วนใหญ่จะเป็นหัวหน้าครอบครัวและเด็กส่วนมากจะได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง แต่จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวทั้งในด้านลักษณะโครงสร้างและหน้าที่ ทำให้ครอบครัวของสังคมไทยกลายเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้นหมายถึงจำนวนสมาชิกในครอบครัวลดลง ทั้งพ่อและแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ต้องฝากเด็กไว้กับปู่ย่าตายายหรือนำไปเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเกิดขึ้นตามความต้องการของผู้ปกครองเนื่องจากไม่มีใครดูแลเด็กในช่วงเวลากลางวันที่ออกไปทำงาน

4.2 มุมมองของชุมชนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์เด็กเล็กน่ายู่

4.2.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอดีต

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง ตั้งเป็นศูนย์แรกในอำเภอเวียงแหงเมื่อปี 2528 ตอนแรกใช้อาคารไม้ของโรงพักเก่า ต่อมาได้ย้ายไปอยู่ในอาคารเก่าของโรงเรียนบ้านเวียงแหง เนื่องจากทางโรงเรียนได้สร้างอาคารใหม่ อาคารเก่าไม่มีใครใช้ทางชุมชนเลยขอนำอาคารเก่าของทางโรงเรียนมาทำเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากตอนนั้นยังไม่มียุบสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

“รุ่นแรกๆอยู่ที่โรงพักเก่า แล้วมาเปิดที่โฮงเฮียน(โรงเรียน)เก่า เอามาแปลง(ทำเป็น)ศูนย์เด็กอาคารเก่าว่างอยู่บ่อยๆ อาคารเก่าทรุดโทรมมาก ตั้งแต่สมัยแม่เขาเฮียน(เรียน)อยู่ที่นั่นนะ มันบ่(ไม่)ค่อยดี”

รองประธานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เนื่องจากพื้นที่อำเภอเวียงแหงเป็นพื้นที่ติดชายแดนไทยพม่า ทำให้มีหลายเชื้อชาติ หลายภาษาทั้งคนพื้นเมืองดั้งเดิม ไทยใหญ่ จีนฮ่อ ลีซอ ฯลฯ แล้วแต่พื้นที่ที่อพยพไปตั้งถิ่นฐานและทำมาหากิน สำหรับในพื้นที่หมู่บ้านเวียงแหง ประชาชนที่อาศัยอยู่มีทั้งคนพื้นเมืองดั้งเดิมและไทยใหญ่ที่อพยพมาจากทางพม่าเมื่อหลายสิบปีที่แล้ว ทำให้เด็กที่นำมาฝากไว้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงจึงมีทั้งที่เป็นคนพื้นเมืองดั้งเดิมและไทยใหญ่อยู่ร่วมกัน

“เป็นคนต่างชาติ มาจากพม่า เข้ามาอยู่ได้สิบกว่าปีแล้ว เมิน(นาน)แล้ว”

ผู้ปกครองคนที่ 5

ประกอบกับผู้ปกครองเคียดร้อนเนื่องจากไม่มีคนเลี้ยงดูเด็กในตอนกลางวัน ต้องออกไปทำงานรับจ้าง

“มีศูนย์เด็กดี เอน้องไปโฮงเฮียน(โรงเรียน) พ่อแม่
จะได้ไปยะการ(ทำงาน) ได้เงินหน่อย”

ผู้ปกครองคนที่ 12

ทางชุมชนมีความต้องการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากตอนนั้นก็ยังไม่มีการเรียนอนุบาล เพราะยังไม่มียางของโรงเรียนอนุบาลเข้ามาและต้องมีคำสั่งจากสำนักงานปฐมศึกษาอำเภอก่อน จึงอยากให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเพื่อที่จะลดภาระของผู้ปกครอง และเด็กที่จะเข้าโรงเรียนประถมได้ต้องถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดคือ 6 ปี ผู้ปกครองที่มีลูกต่ำกว่า 6 ปีต้องเลี้ยงเอง แรกเริ่มทางชุมชนได้ไปเจรจากับทางครูใหญ่โรงเรียนบ้านเวียงแหงอยากให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงขึ้น โดยใช้อาคารเรียนเก่าของโรงเรียนที่มีอยู่แล้วเป็นที่ตั้ง เนื่องจากทางโรงเรียนได้งบประมาณสร้างอาคารหลังใหม่

“แต่ก่อนอยู่ใน(โฮงเฮียน)โรงเรียน บ’(ไม่)ค่อยมีอะไรนัก(มาก) ไปอาศัยเขาอยู่
มีละอ่อน(เด็ก)อนุบาลของ โฮงเฮียน(โรงเรียน)มาฝาก ได้(ด้วย) อยู่ปนกันไป
สี่อะไรของ โฮงเฮียน(โรงเรียน)หมด”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 2

เนื่องจากในช่วงนั้นไม่มียางอะไรเลย ผู้ปกครองที่นำเด็กมาเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเลยให้เงินเป็นค่าตอบแทนที่เลี้ยงลูกให้ หลังจากเปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงได้ไม่กี่เดือน พัฒนาชุมชนก็เข้ามาดูแล ให้เงินเดือนเป็นค่าตอบแทนพี่เลี้ยงเด็ก แล้วก็โอนไปเป็นของเขา ตอนนั้นมีแต่อาคารเรียน อะไรที่ไม่ดีนักการภารโรง ครูใหญ่ก็เข้ามาดูแล เด็กในศูนย์ห่อข้าวมา ช่วงนั้นนักเรียนประถมก็ห่อข้าวมา ไม่มียางอะไรเลย แม้แต่สี่ก็ได้รับจากทางโรงเรียน

“แต่ก่อนอยู่ในโฮงเฮียน(โรงเรียน)ใช้อาคารเก่า ไม่มีอะไรทั้งนั้น ไม่มีนม
ของเล่น สี่เขาโฮงเฮียน(โรงเรียน)เข้าให้ กรมพัฒนาชุมชนให้เงินเดือน”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1

ตอนที่อยู่ในโรงเรียนเวลาผู้ใหญ่มาตรวจงาน ของบยาก เนื่องจากได้ไปใช้สถานที่ของทางโรงเรียนทำให้เวลาจะดำเนินการอะไรไม่ค่อยชัดเจนหรือเต็มที่เท่าไร หลังจากนั้นเมื่อปี 2541 ได้งบประมาณพัฒนาชุมชนมาสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่งบที่ได้มามีงบของตัวอาคารไม่มีงบซื้อที่ดิน กรมพัฒนาชุมชนไปคุยกับกำนันและได้มีการประชุมชาวบ้าน ตอนแรกมีการเสนอให้สร้างที่โรงพักเก่า แต่เนื่องจากว่าเป็นที่ดินของราชพัสดุต้องมีการทำหนังสือชี้แจงไปยังกรมตำรวจเพื่อขอใช้ที่ดินดังกล่าว ชุมชนเห็นว่าเป็นการยุ่งยากและเป็นมติของชาวบ้านให้สร้างที่ที่ตั้งอยู่จนทุกวันนี้ซึ่งเป็นที่ดินของวัด แต่ก่อนเคยเป็นห้องน้ำเก่าของวัดได้มีการถมที่และมีการก่อสร้างขึ้นมาโดยให้สร้างชิดด้านใดด้านหนึ่งสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงเสร็จเมื่อปี 2542

“คุยกับทางกำนัน อยากซื้อ(ให้)ละอ่อน(เด็ก)อยู่ใกล้วัดจะได้ริเริ่มทำบุญ ซื้อละอ่อนสู้หัน(ให้เด็กรู้เห็น)ซื้อละอ่อน(ให้เด็ก)สนใจทางธรรม”

รองประธานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

“ปี 2541 ได้งบประมาณสร้างอาคารใหม่ ย้ายไปเมื่อ 2542 รั้วผู้ปกครองช่วยกันสร้าง”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1

ส่วนของภายในเช่น ทีวี วีซีดี หม้อ เตาแก๊ส ทุกอย่างในศูนย์เอามาจากเงินกองกลางที่เก็บจากผู้ปกครองตั้งแต่เริ่มตั้งศูนย์ใหม่ๆ แต่ก่อนเด็กต้องห่อข้าวมาเอง เนื่องจากตอนนั้นมีแต่งบกับข้าวอย่างเดียว คนรับเหมาเอาแต่กับข้าวมาส่ง ไม่มีข้าว ทางครูพี่เลี้ยงไม่ให้ห่อข้าวมา โดยได้นำเอาเงินกองกลางซื้อข้าวมาหุงให้เด็กเอง เพราะมีความรู้สึกที่เด็กทานข้าวที่ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหุงได้มากกว่าที่ห่อมา และไม่เป็นการลำบากกับครูพี่เลี้ยงหลังจากรับประทานเสร็จแล้วด้วย

“ถ้าหุงเองเด็กจะกินข้าวเยอะกว่า อาจเพราะข้าวคงจะอุ่นอยู่ ถ้าอุ่นๆแล้ว ตักใส่จาน ก็คงทานอร่อยกว่าทานเย็นๆ แต่ถ้าห่อข้าวมา บางคนก็เป็นข้าวเหนียว บางคนก็เป็นข้าวหุง เย็นๆ มันก็คงไม่อร่อย และก็ยุ่งด้วยกะ เด็กมาถึงมีห่อข้าวกล่องข้าว เด็กก็ยังช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ตอนเย็นก็ต้องเก็บใส่กระบะเป่ากลับบ้านอีก แต่ถ้าหุงข้าวให้ กินเสร็จแล้วก็เก็บอย่างเดียว ตักกรดใส่จานเฉยๆ”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1

บข้าวหรือบอาหารกลางวันจะมาช่วงหลังคือช่วงที่ถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนตำบล ถ้าช่วงไหนที่อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวหรือมีปัญหาเรื่องการประมูลทำอาหารกลางวัน ครูพี่เลี้ยงจะใช้เงินกองกลางซื้อข้าวให้เด็ก แต่ถ้าเงินกองกลางเหลือน้อยก็จะให้ผู้ปกครองห่อข้าวมา สำหรับสื่อการเรียนการสอน ของเล่นในอดีตค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอ

“แต่ก่อนอยู่แบบตามมีตามเกิด ของเล่นไม่ค่อยมี ทะเลาะกันแย่งของเล่นมันมีน้อย”

กำนัน

หลังจากนั้นทางผู้ปกครองและครูพี่เลี้ยงได้มีการประชุมกันเพื่อที่จะสร้างรั้ว เนื่องจากตอนนั้นได้แบ่งบตัวอาคารอย่างเดียว ตอนแรกจะทำรั้วไม้ไผ่แต่มีผู้ปกครองบางคนให้คำแนะนำว่า มันพังง่าย เลยร่วมกันเก็บเงินและนำเงินกองกลางส่วนหนึ่งมาซื้อไม้เนื้อแข็งเพื่อทำรั้ว ผู้ปกครองและชาวบ้านช่วยกันทำเองเพราะประหยัด

“รั้วไม้ผู้ปกครองช่วยกันแปลง(ทำ) ช่วยกันสร้าง”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1

สำหรับผู้ปกครองที่เป็นไทยใหญ่ส่วนมากจะไม่ค่อยได้รับรู้ข้อมูลหรือรู้จักศูนย์เด็กเล็กที่บ้านเวียงแหงเท่าไร เนื่องจากส่วนใหญ่ต้องออกไปทำงานรับจ้าง จะเริ่มรู้จักก็ตอนที่มิลูกและจะนำลูกไปฝากเลี้ยงในตอนกลางวัน เนื่องจากไม่มีใครดูแล

“บ(ไม้)มีคนดูแล เลยเอาไปฝาก เขา(เรา)จะได้ไปทำงาน”

ผู้ปกครองคนที่ 4

4.2.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบัน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงเริ่มสร้างเมื่อปี 2541 และสร้างเสร็จในปี 2542 โดยตั้งอยู่ใกล้ๆกับวัดเวียงแหง มีพื้นที่ประมาณ 150 ตารางวา และมีอาณาเขตใกล้เคียงกับสถานที่ต่างๆ ดังนี้ ทิศเหนือกับทิศตะวันออกติดกับคูน้ำ ทิศใต้ติดถนน ทิศตะวันตกติดถนน ติดวัดเวียงแหง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงได้โอนย้ายจากพัฒนาชุมชน มาอยู่ในการปกครองขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเมื่อปี 2546 ช่วงที่โอนย้ายมาอยู่กับทางองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นใหม่ๆ ไม่ค่อยมีปัญหาในการถ่ายโอนเนื่องจากมีการค่อยๆ โอนย้ายไปที่ละส่วนก่อนหน้านั้นแล้ว

ได้รับสิ่งสนับสนุนจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยมาก และไม่ค่อยตรงกับความต้องการของครูที่เลี้ยงสักเท่าไร

“ตอน โอนย้ายใหม่ๆ ดีขึ้นไม่มากเพราะมีงบมาให้นิดเดียว เช่น มีงบสมุด ดินสอ สื่อการเรียนการสอนให้แต่ไม่เพียงพอ เอาสื่อมาให้อย่างไม่ต้องการในตอนนั้นเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนเก่า ไม่ค่อยสนใจศูนย์เด็ก พี่ขอไปอย่างได้อีกอย่าง เช่น เด็กตัวเล็กๆ พี่ขอบล็อก ตัวต่อ ที่เด็กต้องเรียน แต่เขาจัดมาให้ในสิ่งที่เด็กระดับนี้ยังไม่เรียน เด็กใช้ไม่ได้”

ครูที่เลี้ยงคนที่ 1

หลังจากที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบันเริ่มเข้ามาบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเริ่มได้รับสิ่งสนับสนุนและงบประมาณเพิ่มมากขึ้นได้มีการติดตั้งเครื่องกรองน้ำให้ เมื่อปี 2548 และได้มีการปูกระเบื้องให้เมื่อต้นปี 2550

“หลังจากที่นายกคนปัจจุบันเริ่มเข้ามาบริหาร เขาจะสนใจในศพด.มาก มาติดตั้งเครื่องกรองน้ำให้ มาปูกระเบื้องให้ ต้องการสื่ออะไรเขาก็จัดการมาให้ ปัจจุบันคิดว่ายังไม่พอ ขาดสนามเด็กเล่น ศูนย์เด็กต้องมีสนามเด็กเล่นให้เด็กวิ่งเล่นเพราะต้องทำกิจกรรมกลางแจ้ง ทุกวันนี้ที่เล่นมีนิดเดียว ส่วนเครื่องเล่นในปัจจุบันสูงเกินไปคือสำหรับเด็กโต เริ่มพังแล้ว เป็นขี้สนิม”

ครูที่เลี้ยงคนที่ 1

ในปัจจุบันรั้วไม้เริ่มผุพังแล้ว ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสร้างรั้วใหม่ที่แข็งแรงกว่ากว่านี้ เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็ก เช่น อันตรายจากสุนัข จากคนแปลกหน้า จากบ่อน้ำและจากยานพาหนะเนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแขงอยู่ติดกับถนน

“ฮั่ว(รั้ว)มันไม้ดี ไม้มันผุหมดแล้ว อยากฮั่ว(ให้)มีฮั่ว(รั้ว)ดีดี
ก้อบล็อกสร้างเป็นกำแพง ละอ่อน(เด็ก)จะได้ออกไปบ่(ไม่)ได้ ก้อลั่วรถ
ก้อลั่วมากลั่วตกน้ำ”

ประชาสัมพันธ์คณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็ก

และบางส่วนอยากให้มีสนามเด็กเล่นที่กว้างกว่านี้ เนื่องจากในปัจจุบันไม่มีสนามเด็กเล่น
เครื่องเล่นที่มีตั้งอยู่ระหว่างอาคารเรียนกับห้องน้ำและห้องครัวซึ่งห่างกันไม่ถึง 4 เมตร

“อยากได้ที่เด็กเล่นกลางแจ้ง ตั้ง(ทุก)วันนี้มันแคบ”

ผู้ปกครองคนที่ 1

สาเหตุส่วนใหญ่ที่ผู้ปกครองนำเด็กมาฝากไว้ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงเนื่องจาก
ไม่มีเวลา ต้องการให้เด็กมีความรู้ ความพร้อมก่อนที่จะเข้าอนุบาลและต้องการพึ่งพาเมื่ออายุมากขึ้น

“อยากซื้อสอนหนังสือเล็กๆ(หลายๆ) เวลาแม่แก่มา จะได้เลี้ยงได้ อยากซื้อ
(ให้)เป็นหมอ พอแม่เต่าแล้ว จะได้มาดูแลแม่ได้”

ผู้ปกครองคนที่ 10

“มีศูนย์เด็กดี เราบ(ไม่)ได้ห้วง ถ้าอยู่ได้(กับ)เขา(เรา) เขา(เรา)จะสอน
เหมือนเขาบ(ไม่)ได้ อยู่บ้านก็บ(ไม่)มีความรู้(รู้) ครูเขาจะได้สอน เบิ้ล(เขา)เลี้ยงดี
จะได้มีความรู้(รู้)ขึ้นมาต้อง(บ้าง) อยู่บ้านเขา(เรา) ไม่มีเวลาสอนเขา ต้องขายของ”

ผู้ปกครองคนที่ 7

ด้านการเงิน

ในอดีตตอนตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใหม่ๆ ไม่มีงบดำเนินการอะไรสักอย่างเลย ได้รับเงิน
จากผู้ปกครองเป็นค่าเลี้ยงดูเด็กเดือนละ 50-100 บาท แล้วแต่เด็กเล็กหรือโต เด็กเล็ก 3 ปีผู้ปกครอง
ให้ 100 บาท เด็กโต 4-5 ปีผู้ปกครองให้ 60 บาท โดยครั้งหนึ่งเก็บไว้เป็นเงินกองกลางอีกครั้งหนึ่ง
เป็นค่าตอบแทนการเลี้ยงดูเด็ก แต่สำหรับในปัจจุบันได้รับเงินจากผู้ปกครองของเด็กเดือนละ 100
บาทเอาไว้สำหรับเป็นเงินกองกลาง แต่ก็มีผู้ปกครองบางท่านให้มากกว่านี้แล้วแต่ความอนุเคราะห์
ของแต่ละคน ส่วนสำหรับค่าตอบแทนการเลี้ยงดูเด็ก ได้รับการสนับสนุนงบประมาณส่วนนี้จาก
ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง

“เก็บเป็นเดือนแล้วแต่ผู้ปกครองจะซื้อ(ให้) ขึ้นต่ำ 50 บาท

จนถึง 100 บาท แล้วแต่ผู้ปกครองจะเอ็นดู”

ครูที่เลี้ยงคนที่ 2

“แม่สื่อ(ให้)เดือนละ 200 บาทนะ เอ็นดูเขา หลานเขา(เรา)ก็ยังไม่อยู่”

รองประธานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านบุคลากร

ในอดีตปี 2528 ช่วงที่เริ่มมีการตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บ้านเวียงแหง กำนันได้ไปหาครูพี่เลี้ยงคนที่ 1 เพื่อติดต่อให้มาเป็นครูพี่เลี้ยงเนื่องจากในตอนนั้นคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ออกไปทำงาน ทำไร่ ทำนาทั้งหมด ไม่มีใครอยู่บ้านยกเว้นครูพี่เลี้ยงคนที่ 1 ที่อยู่บ้านเฉยๆ ไม่ได้ทำนาทำสวนและกั้นบม.3 แล้ว บางวันก็จะไปทำงานที่อำเภอข้าง ช่วยเขาทำเล็กๆน้อยๆ ตอนนั้นมีครูพี่เลี้ยง 2 คน เด็ก 20 กว่าคน ครูพี่เลี้ยงอีกคนอยู่ได้ประมาณ 2 ปีก็ลาออก ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1 อยู่คนเดียวถึงปี 2540 ได้รับเงินค่าตอบแทน สิ่งสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการเรียนการสอน ของเล่นเด็กจากกรมพัฒนาชุมชน จนมาถึงปี 2540 มีอัตราจ้างครูพี่เลี้ยงเพิ่มอีก 1 คน ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1 ได้ไปติดต่อครูพี่เลี้ยงคนที่ 2 เนื่องจากเป็นญาติกันและอีกคนก็ยังไม่มียานพาหนะประกอบกับมีลักษณะนิสัยที่ค่อนข้างอ่อนโยน ใจเย็น

ปัจจุบันโครงสร้างการจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บ้านเวียงแหงประกอบด้วยบุคลากร 3 ส่วนดังนี้ ครูพี่เลี้ยง คณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กและเด็ก โดยมีรายละเอียดของแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

1. ครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บ้านเวียงแหง มีจำนวน 2 คน ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1 เริ่มทำงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเมื่อปี 2528 และครูพี่เลี้ยงคนที่ 2 เริ่มทำงานเมื่อปี 2540 โดยการชักชวนจากครูพี่เลี้ยงคนที่ 1 ทั้งสองคนเป็นคนในพื้นที่และมีคุณสมบัติดังแสดงในตารางที่ 4.1 ตารางที่ 4.1 คุณสมบัติของครูพี่เลี้ยงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บ้านเวียงแหง

ครูพี่เลี้ยง	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน	ภูมิลำเนา
คนที่ 1	หญิง	44	มัธยมศึกษาปีที่ 6, สัมฤทธิบัตรการจัดการสถานเลี้ยงเด็กในชุมชน, ประกาศนียบัตรการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	22	62 หมู่ 4
คนที่ 2	หญิง	38	มัธยมศึกษาปีที่ 6, ประกาศนียบัตรการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	10	105 หมู่ 4

หน้าที่รับผิดชอบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตั้งแต่ผู้ปกครองพาเด็กมาส่ง ครูพี่เลี้ยงก็จะทำการตรวจสอบสภาพว่าเรียบร้อย สะอาดดีหรือยัง ตั้งแต่ผม เล็บ การแต่งกาย ความสะอาด ถ้าไม่เรียบร้อยก็จะทำความสะอาดเด็กก่อน เนื่องจากผู้ปกครองมาส่งไม่พร้อมกันคนไหนมาก่อนก็จะให้เข้าห้องเล่นของเล่นตามมุมต่างๆ ให้เล่นแล้วเก็บเองซึ่งจะได้ทำการบอกและสอนก่อน พอมาพร้อมกันแล้วก็จะให้เข้าแถวเคารพธงชาติ ตามด้วยสวดมนต์ ไหว้พระ หลังจากนั้นให้เล่นกิจกรรมกลางแจ้ง แล้วให้เขียนหนังสือ วาดภาพระบายสี ปั้นดินน้ำมัน ฟังนิทาน ท่องคำคล้องจองแล้วรับประทานอาหารกลางวัน ต่อจากนั้นให้เข้าห้องน้ำแปรงฟัน นอนประมาณ 2 ชั่วโมง ตื่นมาให้เก็บที่นอน เล่นอะไรเล็กๆน้อยๆ แล้วรอให้ผู้ปกครองมารับกลับ หลังจากนั้นครูพี่เลี้ยงจะทำความสะอาดทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตารางกิจกรรมประจำวัน

08.00 – 08.30	รับเด็ก ตรวจสอบสภาพ
08.30 – 08.45	เคารพธงชาติ
08.45 – 09.00	เข้าห้องน้ำ
09.00 – 09.20	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.20 – 10.20	กิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่นตามมุม
10.20 – 10.30	ของว่างเข้า
10.30 – 10.50	กิจกรรมกลางแจ้ง
10.50 – 11.10	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
11.10 – 11.30	รับประทานอาหารกลางวัน
11.30 – 12.00	กิจกรรมแปรงฟัน
12.00 – 14.00	นอนพักผ่อน
14.00 – 14.20	เก็บที่นอน ล้างหน้า
14.20 – 14.30	ดื่มนม
14.30 – 15.00	เกมการศึกษา
15.00 – 15.30	เตรียมตัวกลับบ้าน

การเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นหลักสูตรใหม่เริ่มใช้เมื่อปี 2546 มีทั้งหมด 6 กิจกรรม สำหรับกิจกรรม 6 หลักในการเรียนการสอนของเด็ก ที่ควรจะทำทุกวัน มีดังนี้

1. กิจกรรมเคลื่อนไหว ออกกำลังกายนิคหน้อย ร้องเพลง ทำท่าทางประกอบเพลง ช่วยพัฒนาส่วนต่างๆ ของร่างกาย กล้ามเนื้อเล็กเช่น มือ นิ้ว กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็ก เช่น ขา

2. กิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น ปั้นดินน้ำมัน ระบายสีรูปภาพ วาดภาพตามจินตนาการ ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก ช่วยพัฒนาความคิด จินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. กิจกรรมการเล่นตามมุม มุมต่างๆ ของเล่นในห้อง พัฒนาการด้านสังคม มีมุมบ้าน มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมนิทาน มุมตุ๊กตา มุมวิทยาศาสตร์ มุมดนตรี มุมต่างๆต้องมี ส่งเสริมในการเล่นร่วมกัน เด็กเล่นร่วมกันเป็นกลุ่ม เล่นแล้วรู้จักเก็บของ เล่นแล้วรู้จักมุม

4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ใน 1 สัปดาห์จะสอนเป็นหน่วย เช่น สัปดาห์นี้เรียนหน่วยตัวเรา จะแยกออกเป็นเรื่องๆ จะมีการเล่นนิทาน อย่างเช่น สอนหน่วยนกน้อย จะมีคำถามถามเด็กให้เด็กตอบคำถาม เรียนเรื่องสีของนก รูปร่างของนก ก็จะถามเด็กว่านกมีกี่ขา มีสีอะไรบ้าง การใช้คำถามกับเด็กให้เด็กหาคำตอบ จะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านความคิดของเด็ก การหาคำตอบของเด็กไม่ใช่ให้ครูพี่เลี้ยงไปสอนเด็กบอกเด็กว่านกมี 2 ขานะ มีปีก มีหาง ต้องใช้คำถามกับเด็ก เด็กจะมีคนหนึ่งตอบได้ คนไหนที่ยังตอบไม่ได้ก็จะอธิบายให้ฟัง

5. กิจกรรมกลางแจ้ง ทำให้เด็กได้วิ่งออกกำลังกาย พัฒนากล้ามเนื้อ ผ่อนคลายความเครียด เด็กถ้าอยู่ในห้องต้องจัดเขานั่ง จัดเขาเล่น ทำอะไรต้องมีระเบียบวินัย กิจกรรมนี้เขาจะทำอะไรก็ปล่อยให้เต็มที่ วิ่งเล่น ไล่กัน

6. กิจกรรมเกมการศึกษา การจับคู่ภาพ เรียงลำดับเหตุการณ์ เช่น ภาพต้นไม้ เหตุการณ์ที่ 1 ปลูกต้นไม้ เหตุการณ์ที่ 2 ต้นไม้โตขึ้น เอาภาพให้เด็ก เด็กก็จะเรียง การจับคู่ภาพเหมือน เช่น เอาภาพมาปนกัน ภาพแม่หมากับลูกหมา แม่แมวกับลูกแมว เด็กก็จะรู้จักการประสานสัมพันธ์ กล้ามเนื้อตากับมือให้สัมพันธ์กัน

2. คณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กจำนวน 5 คนเมื่อปี 2549 ประกอบด้วยตัวแทนจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คนและตัวแทนของผู้ปกครองเด็กจำนวน 4 คน โดยครูพี่เลี้ยงได้คัดเลือกจากผู้ปกครองที่นำเด็กมาฝากไว้ สำหรับตำแหน่งประธานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหงเป็น โดยตำแหน่ง และมีคุณสมบัติดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 คุณสมบัติของคณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง

คนที่	ตำแหน่ง	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพหลัก/เสริม
1	ประธาน	ชาย	43	มัธยมศึกษาปีที่ 6	นักการเมือง/เกษตรกร
2	รองประธาน	หญิง	55	ประถมศึกษาปีที่ 4	ไม่มี/ไม่มี
3	เลขานุการ	ชาย	38	ประถมศึกษาปีที่ 6	รับจ้าง/ทำสวน
4	ประชาสัมพันธ์	ชาย	37	ประถมศึกษาปีที่ 4	รับจ้าง/ไม่มี
5	เหรัญญิก	หญิง	39	ประถมศึกษาปีที่ 6	ค้าขาย/ไม่มี

3. เด็ก

ปัจจุบันมีเด็กที่อยู่ในความปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงจำนวนทั้งสิ้น 42 คน ซึ่งมีช่วงอายุระหว่าง 3-5 ปี ประกอบไปด้วยเด็กที่เป็นคนไทยพื้นเมืองจำนวน 29 คนและเด็กที่เป็นไทยใหญ่จำนวน 13 คน มีเด็กที่น้ำหนักที่ตกเกณฑ์ 1 คน สภาวะฟันผุ อุด ถอนของฟัน น้ำนมอยู่ที่ 3.47 ซึ่งต่อคนและไม่พบเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้

4.2.3 ศูนย์เด็กเล็กน่ายู่

ศูนย์เด็กเล็ก เป็นสถานที่ที่จัดตั้งขึ้นตามความต้องการของประชาชน โดยมีจุดประสงค์เพื่อแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่ต้องใช้เวลาในช่วงกลางวันประกอบอาชีพ ซึ่งถือว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญรองลงมาจากบ้าน ก่อนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียนซึ่งเด็กที่เข้ามาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีอายุอยู่ในช่วง 2-5 ปีและเป็นวัยที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโตและมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ตลอดจนการปรับตัวอยู่ในสังคม ซึ่งเป็นช่วงสำคัญที่สุดช่วงหนึ่งของชีวิต เด็กเริ่มที่จะช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง แต่ยังไม่สามารถที่จะเรียนรู้เหมือนในระบบการเรียนการสอนของโรงเรียนได้

กรมอนามัยได้มองเห็นความสำคัญของเด็ก เพราะเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่กำลังมีการเจริญเติบโต ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญา กำลังมีการพัฒนาที่รวดเร็ว ถ้ามีการเลี้ยงดูที่เหมาะสมและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี จะทำให้การเด็กสามารถที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ดังนั้นทางส่วนกลางจึงได้จัดทำให้มีโครงการศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการ Healthy Thailand หรือเมืองไทยแข็งแรง เพื่อสร้างหลักประกันคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับเด็กปฐมวัยทั่วประเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ สามารถเป็นสถานที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย และถ้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถที่จะปรับปรุงมาตรฐานใน 6 ด้านซึ่งประกอบไปด้วย

1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ 2. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 3. ด้านบริการอาหารสะอาด ปลอดภัย
4. ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาด ปลอดภัย 5. ด้านบุคลากร และ 6. ด้านการมีส่วนร่วมของครูพี่เลี้ยง
ผู้ปกครอง ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ให้ผ่านเกณฑ์การประเมิน
มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กนำอยู่ของกระทรวงสาธารณสุขซึ่งมีทั้งหมด 27 ข้อ ซึ่งถ้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สามารถที่จะผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ได้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้รับการ
พัฒนาพร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมต่อไป

ในความคิดเห็นส่วนใหญ่เมื่อพูดถึงคำว่า “ศูนย์เด็กเล็กนำอยู่” จะมองและกล่าวถึง
ทางด้านของกายภาพหรือสิ่งแวดล้อมมาเป็นอันดับหนึ่ง โดยกล่าวถึงเรื่องรั้วในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
มากที่สุดเนื่องจากรั้วในปัจจุบันได้เริ่มผุพังแล้ว

“มีรั้ว(รั้ว)ฮือ(ให้)มิดชิด ะ(ทำ)แบบถาวร ถ้าเป็นรั้ว(รั้ว)ไม้
ถ้ามันหล(พัง)ก็ต้องทำใหม่”

ผู้ปกครองคนที่ 11

บางคนอยากให้มียุ้งเรียนหรืออาคารที่กว้างขวางกว่านี้และมีสนามเด็กเล่นเพื่อให้เด็ก
ได้ออกไปทำกิจกรรมหรือได้วิ่งเล่นนอกห้องเรียน มีห้องน้ำที่สะอาด

“อยากฮือ(ให้)มีที่กว้างขวาง มีสนามเด็กเล่น เครื่องเล่นสนามฮือ(ให้)
นักรๆ(มาก)ๆ)น้อยละอ่อน(เด็ก)จะได้มีกิจกรรมนอกห้องเรียน ห้องเรียนกว้าง
อากาศถ่ายเทสะดวก สะอาด บ่(ไม่)มีกลิ่นอับ โลงๆ ห้องน้ำสะอาด ถ้ำหมื่น
มันบ่ม่วน(ไม่สบายใจ) หายใจบ่(ไม่)สะดวก”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 2

บางคนก็อยากจะให้มีที่ให้เด็กแปร่งฟันใหม่ เนื่องจากทุกวันนี้เด็กต้องเข้าไปแปร่งฟันใน
ห้องน้ำ ซึ่งคับแคบและต้องเปลี่ยนกันไปแปร่งฟันครั้งละประมาณ 7-10 คน อยากให้มีที่ปลูกต้นไม้
เพื่อที่จะได้ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสอน และอยากให้การเชื่อมระหว่างอาคารเรียนและห้องน้ำ
กับห้องครัวให้ติดกัน เวลาฝนตกเด็กจะได้ไม่เปียกและลื่น

“มีที่แปร่งฟันและมีกระจก เครื่องเล่นสนามใหม่ อยากให้มีที่ปลูกต้นไม้เด็กจะได้
ไปดูแลแล้วสอนตรงนั้น เด็กจะได้เรียนรู้จากของจริง มีโต๊ะกินข้าวเด็ก อยากให้เชื่อม
หลังคาอาคารให้ติดกัน เวลาฝนตก พื้นจะเป็นตะไคร่แล้วเด็กจะลื่นล้ม”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1

สำหรับด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่วนใหญ่ต้องการให้มีสื่อการเรียนการสอน ของ
เล่นที่มากเพียงพอกับจำนวนเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เด็กฉลาดขึ้น

“สื่อการเรียนการสอนสื่อ(ให้)นี้นัก(มาก)กว่านี้ การเรียนการรู้ละอ่อน(เด็ก)
จะได้นักกว่านี้ อยากสื่อ(ให้)เขาสอนให้การบ้านให้เด็กเก่งๆ อยากสื่อ(ให้)มีห้อง
เล่น ดูการ์ตูนเวลาว่าง ละอ่อน(เด็ก)จะได้ไม่งอม(เหงา) ดูทีวีจะได้ฉลาด”

ผู้ปกครองคนที่ 8

“ของเล่นส่งเสริมพัฒนาการละอ่อน(เด็ก)ก็ควรจะมีสื่อ(ให้)มีจำนวน
พอเพียงกับจำนวนละอ่อนที่เบ็ด(เขา)ฮับ(รับ)มาได้(ด้วย) บ่(ไม่) ไซ่มีน้อย
เกินไป ละอ่อนก็บ่(ไม่) ได้ฮับ(รับ)การส่งเสริม”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 1

สำหรับในด้านของบุคลากร มีบางคนที่ได้กล่าวถึง คือต้องการได้ครูพี่เลี้ยงที่ดี รักเด็ก มี
บุคลิกภาพที่ดี ใจเย็นและมีทัศนคติที่ดีกับเด็ก

“ครูพี่เลี้ยงรักเด็ก นิ่งๆ อ่อนๆ ใจเย็น สามารถสื่อกับเด็กได้

สุภาพ อ่อนหวานและที่สำคัญต้องมีทัศนคติที่ดีกับเด็ก”

นักวิชาการการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง

สำหรับในด้านของการมีส่วนร่วม บางคนอยากให้วัดมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กด้วย เนื่องจากอยากให้เด็กได้ซึมซับ รับรู้ในเรื่องของทางศาสนาเพื่อปลูกฝังให้เด็ก
เป็นคนดีต่อไปในอนาคต เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

“ปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรมกับเด็กทำร่วมกับวัดในหนึ่งอาทิตย์
 อยากให้มีชั่วโมงจริยธรรม อยากให้มีเรื่องของศาสนาเข้าไปเกี่ยว
 ข้อง เพื่อยึดเหนี่ยว ช่วยขัดเกลาให้เขาอยู่ในสังคมอย่างมีคุณธรรม”

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง

โดยสรุปมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อศูนย์เด็กเล็กน่าจะมีความหลากหลาย ในความหมาย
 ของคนส่วนใหญ่จะคิดถึงทางด้านกายภาพหรือสิ่งแวดล้อมมาเป็นอันดับแรก รองลงมาจะเป็น
 ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่วนมุมมองด้านบุคลากรและด้านการมีส่วนร่วมเป็นมุมมองของ
 ผู้ที่มีพื้นฐานหรือมีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่นทางองค์การบริหารส่วน
 ตำบลเมืองแหง

4.3 มุมมองของชุมชนต่อการส่งเสริมสุขภาพ

ปัจจุบันในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง มีเด็กทั้งหมดจำนวน 42 คนเป็นคนไทยพื้น
 ราบ 29 คนและเป็นไทยใหญ่ 13 คน เนื่องจากเด็กก่อนวัยเรียนมีการเจริญเติบโตและการ
 เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และการเจริญเติบโตในแต่ละช่วงอายุแตกต่างกัน โดย
 เด็กที่อยู่ในช่วงปฐมวัยจะมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่วนเด็กที่อยู่ในช่วงวัยเรียนจะมีการ
 เจริญเติบโตที่ช้ากว่า เพราะฉะนั้นเด็กในวัยนี้ควรจะได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบทั้ง 5
 หมู่ ร่างกายจึงจะมีการเจริญเติบโต แข็งแรง น้ำหนักไม่ตกเกณฑ์เพราะอาหารก็มีส่วนสำคัญในการ
 ส่งเสริมคุณภาพด้วย สำหรับอาหารกลางวันของเด็กได้รับงบประมาณจากทางองค์การบริหารส่วน
 ตำบลเมืองแหงจัดให้มีการเปิดซอง ประมูลการทำอาหารให้เด็กทาน ผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากให้
 เด็กได้รับสารอาหารให้ครบ 5 หมู่จะได้มีร่างกายที่แข็งแรง ฉลาด น้ำหนักไม่ตกเกณฑ์และอาหาร
 ที่ทำควรสะอาด

“ถ้าได้รับสารอาหารบ(ไม่)เพียงพอ น้ำหนักจะตกเกณฑ์ เกิดอันตรายกับ
 เด็ก บ(ไม่)ดี คนที่ทำอาหารต้องไปเปิดซอง ถ้าใครทำอาหารฮ้อ(ให้)เด็กบ(ไม่)ดี
 ก็จะมีบ(ไม่)ฮ้อ(ให้)ทำ เช่น ผักกาดจ่อมมันเป็นส้ม กลัวจะอ่อน(เด็ก)ท้องจะเสีย ภูมิ
 ด้านทานละอ่อน(เด็ก)บ(ไม่)ดี กินไปเรื่อยจะเจ็บท้อง ง หลุท้อง(ท้องเสีย) รสชาติ
 อาหารบ(ไม่)ฮ้อ(ให้)เผ็ด บ(ไม่)มีผงชูรส”

รองประธานคณะกรรมการศพด.

สำหรับรายการอาหารที่ทำให้เด็กได้รับประทาน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะให้ผู้ที่ทำการเปิดซองเขียนรายการอาหารให้ดูแต่ละเดือน แต่ก็สามารถที่จะทำอาหารที่ใกล้เคียงกับอาหารเดิมก็ได้ ถ้าหาวัตถุดิบในตอนนั้นไม่ได้ และจะมีการเข้าไปสุ่มตรวจสอบคุณภาพอาหารจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหงด้วย

“โภชนาการต้องครบ 5 หมู่ ให้ผู้รับเหมาทำอาหารเขียนมาก่อนว่าภายในหนึ่งเดือนจะทำอะไรให้เด็กทานบ้าง เสนอรายการอาหารมาก่อน ต้องทำให้ได้ใกล้เคียง แล้วเราจะไปสุ่มตรวจคุณภาพของอาหาร”

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง

มีความคิดเห็นของส่วนหนึ่งที่ยากจะให้มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านโภชนาการเข้ามาดูแลอาหารที่ทำให้เด็กได้รับประทานว่าถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักโภชนาการที่เด็กสมควรที่จะได้รับหรือไม่

“ด้านโภชนาการควรจะมีคนที่เชี่ยวชาญด้านนี้มาดูแล บ(ไม่)พันธุสาธารณสุขรณะ เข้าไปดูว่าคุณค่าของอาหารเหมาะกับวัยละอ่อน(เด็ก)หรือเปล่า ซึ่งเป็นสิ่งที่เขา(เรา)บ(ไม่)ค่อยได้ใส่ใจเลยเพราะละอ่อน(เด็ก)อาหารมันสำคัญ อาหารสำคัญต่อพัฒนาการ การเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกาย สมอง สติปัญญาหมดเลย

อาหารกลางวันดูตามวัยละอ่อน(เด็ก) อย่างเสริมโปรตีน นม เมื่อก่อนถามลูกว่าอิมหรือบ(ไม่)อิมประเมินแค่ตรงนี้ แต่จริงๆคุณค่าก็สำคัญที่จะพัฒนาละอ่อน(เด็ก) แต่นมทางศูนย์มีชื่อ(ให้)อยู่แล้ว”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 1

สำหรับทางครูที่เลี้ยงควรมีการจัดบอร์ดเกี่ยวกับอาหารที่เด็กได้รับประทานเข้าไปในแต่ละวัน ว่าวันนี้เด็กได้รับสารอาหารประเภทไหนบ้าง และควรมีการสื่อสารกับผู้ปกครองด้วยว่าเด็กคนไหนตอนนี้มีสถานะด้านสุขภาพเป็นอย่างไร อ้วนหรือว่าผอมไปจากเกณฑ์มาตรฐานและควรมีแนะนำอาหารที่มีประโยชน์ให้กับผู้ปกครองด้วย โดยทุกวันนี้ครูที่เลี้ยงจะเป็นคนที่ประเมินสถานะสุขภาพของเด็กว่ามีน้ำหนักปกติหรือผิดปกติ โดยจะทำการประเมินทุก 2 เดือน

“โปรแกรมอาหารควรจะมีคุณค่าทางอาหารบอกรื้อ(ให้)ผู้ปกครอง
เปิด(เขา) ได้(ด้วย)ว่าอาหารงานนี้ได้คุณค่าทางอาหารอะหยังผ็อง(อะไรบ้าง)
ควรจัดบอร์ดหรือให้ข้อมูลกับผู้ปกครองด้วยว่าคนนี้อ้วนไป คนนี้ผอมไปควร
จะยะ(ทำ)อะหยังผ็อง(อะไรบ้าง)”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 2

“อยากรื้อ(ให้)ครูแนะนำเด็กกินอย่างไหนดมีประโยชน์ สอนเด็กที่มี
ประโยชน์ อยากรื้อ(ให้)ครูบอกพ่อแม่ด้วย”

ผู้ปกครองคนที่ 5

ปัจจุบันมีเด็กที่น้ำหนักตกเกณฑ์อยู่ 1 คน โดยมีบิดาเป็นคนไทยพื้นราบและมารดาเป็น
คนไทยใหญ่ ผู้ปกครองจะค่อนข้างบังคับให้เด็กรับประทานอาหารที่มีประโยชน์เช่นทานไข่ ทาน
นมโดยเชื่อว่าถ้ากินอาหารดีๆ สมองก็จะดีตามด้วย

“ถ้าบ(ไม่)กิน น้ำหนักก็ไม่ขึ้น ดึง(ทุก)วันเข(บังคับ)รื้อ(ให้)เขากินไข่กิน
นม ถ้ากินบ(ไม่)ครบจะตกเกณฑ์ ถ้ากินอาหารครบ จะแข็งแรง สมองจะดี ถ้ากิน
ไม่ได้ ก็จะไม่แข็งแรง ตกเกณฑ์ ถ้ากินของคืด ก็พัฒนาสมองเขาแหม่ม(อีก)หน่อย”

ผู้ปกครองคนที่ 7

อาหารว่างเป็นมื้ออาหารที่ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดขึ้นให้มีวันละ 1 ครั้งตอนเช้า ช่วง
ประมาณ 10 โมงครึ่ง ส่วนมากจะใช้เงินกองกลางของทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซื้อมาให้เด็กทานและ
อาหารว่างที่ครูที่เลี้ยงซื้อมาให้เด็กรับประทานส่วนใหญ่จะเป็นขนมที่เป็นแป้ง แต่ผู้ปกครองส่วน
ใหญ่อยากให้เป็นผลไม้หรือเพราะช่วยในการขับถ่ายและมีวิตามิน

“อาหารว่างอยากรื้อ(ให้)เป็นผลไม้หรืออาหารตามธรรมชาติ
ต้องสะอาด ช่วยทางด้านกรขับถ่ายและมีวิตามิน”

ประธานคณะกรรมการศพด.

มีบางความคิดเห็นที่ไม่อยากให้อาหารว่างเป็นขนมกรอบแกรบ อยากให้เป็นขนมพื้นเมืองที่คนแก่คนแก่ทำกันมา

“อาหารว่างบ(ไม่)ควรเป็นขนมกรอบแกรบ เป็นขนมดี(ที่)เปี๊ยะ(เขา)
ทำตามบ้านก็ได้ ขนมเมือง ขนมจ็อก ขนมเกลือ ขนมที่แปลง(ทำ)ของคนเก่า
ดี(ที่)เขา(เรา)ทำกันเองตามบ้าน ฮือ(ให้)ละอ่อน(เด็ก)ได้กิน”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 1

สำหรับเรื่องสุขภาพอนามัยในช่องปากเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของเด็ก เพราะถ้าเด็กฟันผุ เด็กก็จะรับประทานอาหารได้ไม่มากเนื่องจากจะปวดถ้ามีเศษอาหารติดในฟันที่ผุ ควรมีการแปรงฟันตอนเช้า หลังอาหารและก่อนนอน ขนมก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดฟันผุ

“แปรงฟันตอนเช้า ตอนเย็น แต่ก่อนไปทำงานแต่เช้า ไม่ค่อยมีเวลาแปรง
ให้ ให้พี่เลี้ยงดูทำให้ฟันผุ อาหารหวานเกี่ยวข้องกับฟันผุ เด็กอยากกินขนม ก็จะซื้อ
ให้ไม่งั้นก็จะร้องไห้อยากกิน อยากให้กินผลไม้ แข็งแรง ฟันไม่ผุ”

ผู้ปกครองคนที่ 3

สำหรับทางด้านขนม ครูพี่เลี้ยงจะไม่ให้ผู้ปกครองนำขนมมาให้เด็กรับประทานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง เนื่องจากถ้าเด็กเห็นเด็กคนอื่นทาน ก็จะเกิดการเลียนแบบให้ผู้ปกครองซื้อตามๆกัน ประกอบกับที่ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็มีของว่างให้อยู่แล้ว และขนมที่เด็กนำมาบางอย่างก็ไม่มีประโยชน์ ส่วนใหญ่เด็กจะให้ผู้ปกครองซื้อขนมที่ร้านขายของชำในหมู่บ้านเวลาเดินทางผ่านหรือซื้อเวลาที่มีการจัดงานในหมู่บ้าน เช่น งานปอย งานแห่ไม้ค้ำ ฯลฯ

“ที่ศูนย์เด็กที่ไม่ให้อาขนมมาเพราะถ้าเอามากก็จะเลียนแบบกัน ขนมที่เอามาส่วนมากเป็นลูกอม หมากรฝรั่ง แต่เพิ่งมาห้ามตอนอยู่ข้างวัดเพราะตอนที่อยู่ในโรงเรียน โรงเรียนเขาก็ขายเราจะห้ามก็ไม่ได้เพราะเราอยู่ในนั้น ขนมมีหลายอย่าง สีแดงแปร์ดก็มี น้ำหวานก็มี ส่วนมากเอามาเป็นขนมไม่มีประโยชน์เลยห้าม”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1

โดยสรุปมุมมองต่อการส่งเสริมสุขภาพ ให้ความสำคัญกับด้านโภชนาการเป็นหลักที่ส่งผลต่อสุขภาพกายและสมองของเด็กคือต้องการให้เด็กได้รับสารอาหารให้ครบ 5 หมู่ สำหรับอาหารที่ทำให้เด็กได้รับประทานได้มาจากการประมูลขึ้นของของผู้ที่ต้องการจะมาประกอบอาหารให้เด็ก โดยค่าอาหารกลางวันอยู่ที่คนละ 10 บาทต่อวันและผู้ประกอบการอาหารต้องทำรายการอาหารให้องค์การบริหารส่วนตำบลก่อนที่จะทำอาหารให้เด็กรับประทาน มุมมองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องการให้มีนักโภชนาการเข้ามาตรวจดูรายการอาหารของเด็ก ประกอบกับควรจะมีสื่อสารให้ผู้ปกครองทราบถึงอาหารและคุณค่าทางอาหารที่เด็กได้รับในแต่ละวัน อาหารว่างต้องการให้เป็นผลไม้และควรจะมีการแปร่งฟันตอนเช้า หลังอาหารและก่อนนอน และขนมก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดฟันผุ

4.4 มุมมองของชุมชนต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ในช่วง 5 ปีแรกของชีวิต เป็นระยะที่สำคัญที่สุด เนื่องจากสมองของเด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือครูที่เลี้ยงต้องตระหนักถึงความสำคัญของพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และลักษณะนิสัย โดยพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดตามวุฒิภาวะหรือความพร้อมของเด็ก ซึ่งต้องมีการส่งเสริมให้เหมาะสมตามวุฒิภาวะหรือความพร้อมของเด็กแต่ละคนตามช่วงอายุ โดยอาศัยความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือครูที่เลี้ยง

จากการคัดกรองพัฒนาการเด็กเบื้องต้น โดยครูพี่เลี้ยงไม่พบเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ ของเล่น สื่อการเรียนการสอน บุคคลที่อยู่ใกล้ชิดเด็กและสิ่งแวดล้อมที่เด็กเจอเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีจินตนาการและจดจำสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้น ประกอบกับครูพี่เลี้ยงที่นี่ได้ใช้การสอนแบบบูรณาการ โดยการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านเข้าไปด้วย

“มีการสอนที่โดดเด่นกว่าที่อื่นๆ มีการสอนที่บูรณาการกับวิถีชีวิตคนชาวบ้านเข้าไปได้ย(ด้วย)นะ เช่น อุปกรณ์ของเล่น มีข้อม มีช่องที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านเอามาสอนสื่อ(ให้)ละอ่อน(เด็ก) ได้หยิบ ได้เล่น ของเล่นของเบิ้ล(เขา)บ(ไม่)ใช้เอาของสำเร็จรูปมาสื่อ(ให้)เล่นอย่างเดียว เบิ้ล(เขา)มีวิสัยทัศน์ในกาพัฒนาเกี่ยวกับพัฒนาการละอ่อน(เด็ก) มีการส่งเสริมกิจกรรมในศูนย์ได้ดี

การเลี้ยงดูของพ่อแม่มาเป็นที่ 1 ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ถ้าพ่อ

แม่ใส่ใจหน่อย ลูกพัฒนาการฉลุย แหม่ม(อิก)อย่างสิงแวดล้อมที่ละอ่อน(เด็ก) ไปเจอ ในโฮงเขียน(โรงเรียน) ต่าง(ข้าง)นอก คนรอบข้าง สถานที่ เจอคน รอบข้างเขามีการอู้(พูด)กับลูกเขา(เรา)อย่างใด เป็นการกระตุ้นหมดเลยรวม ทั้งสื่อต่างๆด้วย วิทยนี้เป็นวิทยต้องกระตุ้น ทุกอย่างคือการเขียนอู้(เรียนรู้)หมด เลยในศูนย์เด็ก ทั้งของเล่น ทั้งสื่อ ทั้งเรื่องการคบกับเพื่อนๆ การนอนแล้ว หักพับผ้าแมน(ใช้)หมดที่ละอ่อน(เด็ก)ต้องเขียนอู้(เรียนรู้) ของเล่นที่เจอ ห้อง น้ำที่ต้อเข้า ต้องทำไ ม้นแมน(ใช้)หมดเลย”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 1

“ดูตามโฆษณาผมจึกจะทำอ้อ(ให้)ละอ่อน(เด็ก)สูง ไม่สะสมไขมันใน ร่างกาย นมทำให้ละอ่อน(เด็ก)มีสมองพัฒนาเร็วกว่า ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครองช่วย ส่งเสริมทุกด้าน เราต้องค่อยๆอู้(พูด) จะอู้(พูด)แรงไปไม่ดี สมองละอ่อน(เด็ก) อับ(รับ)บ่(ไม่)ทัน ค่อยๆสอนอ้อ(ให้)ละอ่อน(เด็ก)ซึมซับไปก้าน้อยๆ(ทีละน้อยๆ) ของเล่นช่วยด้านการหยิบจับ ตักตวง ตัวต่อ พัฒนาสมองละอ่อน(เด็ก)อ้อ(ให้)มีความ คิดเป็นของตัวเอง(เอง) วาดรูปช่วยด้านจินตนาการของเด็ก สิ่งสวยงามเป็นสิ่งที่ดีที่ สุดของละอ่อน(เด็ก) เด็กวัยนี้อู้(รู้)อยู่แต่ยังไม่มีความคิด”

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

“เด็กตัวเล็กๆต้องการสี กระดาษ เพราะเด็กที่ยังเขียนหนังสือไม่ได้ต้อง ฝึกระบายสี เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ พัฒนาความคิดเด็ก จินตนาการเด็ก เครื่อง เล่นสนามของเด็กต้องไม่อันตราย สะพานลื่นต้องไม่สูงเกินไปสำหรับเด็กเล็ก อาหาร พ่อแม่ ครูพี่เลี้ยง ของเล่น สื่อการเรียน การสอนตามมุมต่างๆช่วยส่งเสริม พัฒนาการเช่น บล็อกช่วยส่งเสริมด้านคณิตศาสตร์ไปในตัว เรียนรู้เรื่องสีด้วยเนื่อง จากมีหลายสี”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1

ผู้ปกครองส่วนหนึ่งมีความคิดเห็นว่าตั้งแต่พำเด็กไปเข้าที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียง แหงเด็กสามารถที่จะทำอะไรด้วยตัวเองได้หลายอย่าง เช่น มีการแต่งตัวเองได้ เข้าห้องน้ำเองได้ ท่อง ก.ไก่ถึงช.น.ก.สุกได้ มีพัฒนาการขึ้นมากกว่าแต่ก่อน

“น้องเขามีพัฒนาการดีขึ้น ช่วยตัวเองได้มากขึ้น เข้าห้องน้ำเอง เปลี่ยนเสื้อผ้าเอง ร้องเพลง อ่านก. ไปถึงฮ. นกชุก ได้ ของเล่นเช่นตัวต่อ ABC ทำให้ช่วยพัฒนาการทางสมองเคยดูทางโทรทัศน์”

ผู้ปกครองคนที่ 3

“แต่ก่อนทำอะไรยัง(อะไร)บ(ไม่)ค่อยเป็น พอไปเข้าศูนย์เด็กแล้วทำเองได้ เช่น เข้าห้องน้ำเอง ซื่อตัวต่อฮือ(ให้) เขาอยากได้ ต่อเองเป็นรูป แปลง(ทำ)บ้านก็ข้าง(เป็น) เขาก็รู้(รู้)มาตั้ง(ทุก)วัน มันก็ดีแล้ว”

ผู้ปกครองคนที่ 10

ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูที่เลี้ยงมีส่วนสำคัญในเรื่องของการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และต้องเข้าใจพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย ประกอบกับการเรียนการสอนในปัจจุบันก็ได้เปลี่ยนเป็นแบบบูรณาการคือ ของหนึ่งอย่างสามารถที่จะสอนได้หลายเรื่อง

“ครูที่เลี้ยงต้องเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก เด็กมีจินตนาการที่เขาคิดคือความจริงบวกกับความฝัน ต้องค่อยๆสอนอันไหนคือความจริงอันไหนคือความฝัน ปัจจุบันนี้ให้สอนแบบบูรณาการเช่น แดงโม 1 ลูกแบ่งครึ่งได้ 2 ส่วนได้ คณิตศาสตร์ ได้เรื่องสีเช่นข้างในสีแดง ข้างนอกสีเขียว เม็ดสีดำ ได้เรื่องสุขศึกษา ก่อนกินแดงโมต้องล้างมือ ใช้ส้อมจิ้ม เรื่องมีดเป็นของมีคม อันตราย ถ้าสอนแบบผิดๆเด็กก็จะจำแบบผิดๆ พ่อแม่ ครูที่เลี้ยงต้องช่วยประสานกัน”

นักวิชาการการศึกษาอบต.เมืองแหง

โดยสรุปมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับของเล่นหรือสื่อการเรียนการสอนว่ามีส่วนในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กมากที่สุดทำให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายเช่นของเล่นทำให้เด็กได้หยิบ ได้จับ พัฒนาการทางด้านสมองเช่นตัวต่อช่วยให้เด็กมีความคิด มีจินตนาการ พัฒนาการทางด้านสังคมเมื่อเด็กมีการเล่นร่วมกันเป็นต้น โดยผู้ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กมีทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูที่เลี้ยงและเด็กที่นำไปเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น

4.5 มุมมองของชุมชนต่อต้านบริการอาหารสะอาด ปลอดภัย

เด็กเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตสูงสุดจึงต้องการอาหารที่มีคุณค่าครบถ้วน สะอาดและปลอดภัย ซึ่งในปัจจุบันพบว่าอาหารมีสารปนเปื้อนมากมายที่ควรระวัง ตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการบริโภค ซึ่งอาหารที่มีสารปนเปื้อนและไม่สะอาด สามารถทำให้เกิดอันตรายกับเด็กได้มาก เช่น ท้องร่วง โรคพยาธิต่างๆ ดังนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงควรจะเน้นทุกขั้นตอนในกระบวนการผลิตอาหาร และเน้นพฤติกรรมมารับประทานอาหารที่ถูกต้องเพื่อให้เด็กได้รับอาหารที่สะอาดและมีความปลอดภัย

ในด้านของสถานที่เตรียมอาหารให้เด็กรับประทาน ผู้ปกครองส่วนมากอยากให้สะอาดสูงจากพื้นและอยากให้มีตู้เก็บจาน ถ้วย มีที่ล้างจานให้เป็นสัดส่วนและมีการระบายน้ำที่ดี

“อยากซื้อ(ให้)สูงจากพื้นม่อ(ประมาณ)สักเมตร จะได้สะอาด อยากซื้อ(ให้)ยกพื้น วางหรือทำกับพื้นมันสกปรก ใช้ท่อระบายน้ำออกต่าง(ข้าง)นอก น้ำบ(ไม่)มีขัง”

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

“มีห้องครัวเป็นสัดส่วน มีตู้สำหรับเก็บถ้วย สูงจากพื้น ให้สะอาด ละอ่อน(เด็ก)ยื้อ(เอี่ยม)บ(ไม่)ถึง”

ผู้ปกครองคนที่ 11

แต่ก็มีผู้ปกครองบางคนก็อยากให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องครัว ไว้อุ่นอาหารหรือทำอาหารให้เด็กทานในเวลากลางวัน เนื่องจากถ้าเด็กทานอาหารอุ่นๆจะได้ท้องไม่เสีย

“อยากซื้อ(ให้)มีห้องครัว นื่องจะได้กินของอุ่นๆ มันดี ของเย็นกลัวมันมีแมง มีอะหยั่ง(อะไร) ที่ทำอาหารควรสูงม่อ(ประมาณ)เอว หมาจะได้ยื้อบ(ไม่)ถึง มีตู้เก็บของจะได้บ(ไม่)มีแมงอะหยั่ง(อะไร)เข้าได้ เช่นแมงมัน แมงหวีแมงวัน ถ้านื่องเขากิน เจ็บท้อง”

ผู้ปกครองคนที่ 10

สำหรับเรื่องน้ำดื่มน้ำใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหงได้ติดตั้งเครื่องกรองน้ำให้ตั้งแต่ปี 2548 น้ำดื่มและน้ำใช้ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้าน

เวียงแหงได้ซื้อปืมน้ำมาคิดและสูบน้ำจากบ่อน้ำของวัดที่มีอยู่แล้ว ครูพี่เลี้ยงไปทำความสะอาดเป็นประจำและใช้น้ำของระบบประปาชนบทปีงบประมาณ 2545 ของบ้านเวียงแหง หมู่ 4 ตำบลเวียงแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ สร้างโดยกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ตามโครงการถ่ายโอนการเร่งรัดการขยายระบบประปาชนบทให้แก่ท้องถิ่น บำรุง รักษาโดยคณะกรรมการบริหารระบบประปาของหมู่บ้าน ผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากให้เด็กได้ดื่มน้ำที่สะอาดและมีน้ำใช้ที่เพียงพอ

“ดื่มน้ำประปากรมทรัพย์ มีหม้อกรองเรียบร้อย ดื่มน้ำที่สะอาด ได้มาตรฐาน
อยากซื้อ(ให้)ละอ่อน(เด็ก)กินน้ำดื่ม ถ้าเป็นไปได้ จะได้นำเชื้อโรคทุกอย่าง ถ้าดื่ม
(ไม่)ได้ ก็เอาที่ผ่านกรอง น้ำใช้จากบาดาล ปืมน้ำขึ้นมา”

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

สำหรับอุปกรณ์และภาชนะใส่อาหารให้เด็กรับประทานส่วนใหญ่อยากได้พลาสติกที่ทนความร้อน ตกแล้วไม่แตก คงทน ส่วนใหญ่อยากได้สีอ่อนๆ กลัวสีละลายไปกับอาหาร มีลายหรือไม่มีลวดลายก็ได้

“งานพลาสติก(ไม่)ดี ใส่อาหารร้อนไม่ได้ อยากได้คล้ายๆชุปเปอร์แวร์
ปลอดภัยสำหรับลูก ไม่แตก ต้องทนความร้อนด้วย สีขาว เวลาใส่อาหารสะอาด
(ไม่)มีสีตกใส่อาหาร”

ผู้ปกครองคนที่ 11

แต่ก็มีผู้ปกครองบางรายอยากได้งานสังกะสี เพราะถ้าเป็นแบบพลาสติกจะละลายได้
เมื่อเวลาใส่อาหารร้อน

“อยากได้งานสังกะสี เพราะถ้าเป็นยาง(พลาสติก)เวลาใส่ของร้อนๆ จะละลาย”

ผู้ปกครองคนที่ 1

สำหรับผัก ผลไม้ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ทำให้เด็กทาน ส่วนใหญ่อยากได้ที่สด สะอาด ปลอดภัย สารพิษ หาได้ในท้องถิ่นหรือซื้อจากโครงการหลวง ก่อนนำมาประกอบอาหารก็ต้องล้างหรือแช่น้ำเกลือก่อนเพื่อให้สารพิษออกไปให้ได้มากที่สุด

“ผักผลไม้ต้องปลอดสารพิษ หรือปลูกคนเดียว ถ้าปลูกคนเดียว(ไม่)
ได้ อยากรู้(ให้)อบต.สั่งซื้อจากโครงการหลวง ธีอ(ให้)มีสารพิษน้อยที่สุด”
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 2

“ผักต้องสด ต้องต้มก่อน ผักก่อน ขามันนึ่ง(มาก) ต้องแช่น้ำเกลือทิ้ง
(ครึ่ง)ชั่วโมงก่อนให้สารพิษมันตกเสีย(ก่อน)”

ผู้ปกครองคนที่ 10

สำหรับเนื้อสัตว์ที่เป็นวัตถุดิบอีกชนิดหนึ่ง ผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากได้ที่สด ใหม่ สะอาดและก่อนทำให้เด็กกินต้องปรุงให้สุกก่อนเพราะกลัวมีพยาธิถ้าให้เด็กรับประทานแบบสุกๆ ดิบๆ

“เนื้อสัตว์ เลือกเนื้อแดงๆ ต้องทำสุกๆ มันจะดีกับละอ่อน(เด็ก)บ่
(ไม่)กินแบบสุกๆดิบๆ กลัวมีแมง มีพยาธิ ถ้ากินแล้วกลัวมันเมื่อย(ไม่สบาย)”

ผู้ปกครองคนที่ 10

มีบางความคิดเห็นที่อยากได้เนื้อสัตว์ที่เรารู้จักแหล่งผลิตเห็นว่าเขาเลี้ยงยังไง ใช้สารหรือไม่ถ้าเป็นไปได้ก็ให้เอาในพื้นที่

“ถ้าจะเลือกเนื้อหมูก็เอาในหมู่บ้านที่เขาฆ่ากัน เขา(เรา)รู้(รู้)แหล่ง
การเลี้ยงที่ไม่ใช้สาร น่าจะเลือกจำพวกนั้น อย่างไก่ก็เหมือนกันเลือกที่เขา
(เรา)รู้(รู้)แหล่งผลิต”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 2

สำหรับผู้ประกอบการอาหารที่มากำหนดให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง รับประทาน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหงได้มีการจัดประมูลให้ผู้ประกอบการอาหารมา ขึ้นซองประมูล มีการเปิดซองใครที่มีราคาต่ำกว่าก็จะได้ประกอบอาหารให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กรับประทาน โดยเฉลี่ยค่าอาหารกลางวันอยู่ที่คนละ 10 บาทต่อคนต่อวันส่วนใหญ่อยากได้ผู้ ประกอบอาหารที่สะอาด ใส่หมวกผ้ากันเปื้อน สุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัวและรู้

หลักโภชนาการ ผ่านการอบรมเพื่อจะได้ทำอาหารที่สะอาดและถูกหลักโภชนาการให้เด็ก
รับประทาน

“ผู้ประกอบการอาหารต้องสะอาด ทำอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ
กินจะอึด(อย่างนี้)จะไปบำรุงจะอ้วน(อย่างนั้น) โภชนาการละอ่อน(เด็ก)คือการกิน
เด็กอยู่ศูนย์ลู่(แย่ง)กันกินน้ก(มาก) อาหารกลางวันต้องครบ 5 หมู่”

ผู้ปกครองคนที่ 11

“คนทำอาหาร เน้นความสะอาด ใส่หมวก ใส่ผ้ากันเปื้อน ตามที่หลัก
โภชนาการอยากสื่อ(ให้)เป็น ร่างกายต้องแข็งแรง ถ้างับ(ไม้)แข็งแรงจะ(ทำ)อาหาร
กลัวติดเชื้อ โรคต่อๆกันไป”

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของอาหารกลางวันและผู้ประกอบการอาหารทำให้เด็ก
รับประทานจะมีการตรวจสอบโดยการสุ่มตรวจจากคณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กโดยมีความ
คิดเห็นของบางคนว่าน่าจะมีเจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุขมาช่วยในการตรวจสอบคุณภาพอาหารด้วย

“สะอาด ดูภายนอกก็รู้ ดูการแต่งกาย เล็บมือ เรื่องรสชาติมาทีหลัง
เน้นเรื่องโภชนาการ อดบ.เข้าไปดูแล ตรวจสอบคุณภาพอาหารและสามารถ
ยกเล็กได้กรณีไม่ได้คุณภาพ ไม่สะอาด ต้องอาศัยคณะกรรมการพัฒนาศูนย์
เด็กช่วยตรวจสอบ น่าจะมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาช่วยตรวจสอบด้วย”

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง

มุมมองส่วนใหญ่ต่อด้านบริการอาหารสะอาด ปลอดภัยให้ความสำคัญในเรื่องของความ
สะอาดมาเป็นอันดับแรกไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของสถานที่เตรียมอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ อุปกรณ์และ
ภาชนะใส่อาหาร วัตถุดิบที่ใช้ในการปรุงอาหาร รวมทั้งผู้ประกอบการอาหารด้วย

4.6 มุมมองของชุมชนต่อด้านสิ่งแวดล้อมสะอาด ปลอดภัย

ส่วนใหญ่เด็กใช้เวลาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งภายในและภายนอกอาคาร ดังนั้นการจัด
สภาพแวดล้อมให้มีความสะอาดและความปลอดภัยเป็นส่วนหนึ่งส่งผลเอื้อให้เด็กมีสุขภาพดีและ

มีความปลอดภัย ซึ่งการจัดสิ่งแวดล้อมในศูนย์เด็กให้สะอาดและปลอดภัย ส่วนใหญ่อยู่ในการดูแลของครูที่เลี้ยง แต่อย่างไรก็ตามบางเรื่องที่ครูที่เลี้ยงไม่สามารถดำเนินการเองได้ อาจจะต้องมีการประสานความร่วมมือกับผู้บริหารหรือผู้ปกครองเด็ก เพื่อดำเนินการให้เกิดความปลอดภัยกับเด็กทุกคน รวมถึงครูที่เลี้ยงเองด้วย

บริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งภายในและภายนอกอาคารควรจะมีความสะอาด ปลอดภัย และมีรั้วที่มิดชิด ภายในศูนย์ไม่มีหลุมมีบ่อ ไม่มีน้ำขัง มีการปลูกต้นไม้และอยู่ห่างไกลจากมลพิษ เช่น ขยะต่างๆ

“สิ่งแวดล้อมภายนอก อยากรู้(ให้)ร่มรื่น แต่บ่(ไม่)เป็นอันตราย ถ้ามีต้นไม้ก็ไม่มีสิ่งที่หักหรือบ่(ไม่)มีเศษแก้ว บ่(ไม่)มีการทิ้งขยะเรี่ยราด หรือถ้าเป็นอ้ว(รั้ว)ไม้ก็ไม่มีเสี้ยนก็อ้อ(ให้)มีความปลอดภัยสำหรับเด็กมากที่สุด”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 2

“อยากให้มีที่พักผ่อน ต้นไม้ร่มรื่น มีรั้วรอบขอบชิด มีสนามหญ้า สนามเด็กเล่น ช่วยให้เด็กสดชื่น”

ประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

รั้วไม้ที่สร้างตั้งแต่ปี 2542 ในปัจจุบันได้ผุพังเกือบหมดแล้ว ไม่ค่อยแข็งแรงเท่าไร และบางส่วนไม้หายไปเป็นช่องโหว่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากได้รั้วใหม่ที่เป็นปูนหรือคอนกรีตที่แข็งแรงเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กออกไปข้างนอก กลัวได้รับอันตรายจากรถ

“สะอาด โล่ง บ่(ไม่)ต้องมีอะหยั่ง(อะไร)นัก(มาก) ละอ่อน(เด็ก)จะได้ไม่ล้น(วิ่ง)ไปชน มีรั้วรอบขอบชิด ละอ่อน(เด็ก)จะได้บ่(ไม่)ออกไปนอกถนน กลัวละอ่อน(เด็ก)ไปด้าว(ล้ม) ไปเจ็บ กลัวรถ”

ครูที่เลี้ยงคนที่ 2

สำหรับด้านห้องน้ำ ห้องส้วม ผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากให้แยกกันเนื่องจากเวลาที่เด็กจะทำธุระจะได้สะดวก มีหลายๆห้อง บางรายต้องการให้ปูกระเบื้องเพราะจะได้สะอาด พื้นในห้องน้ำควรจะให้แห้งเสมอเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เด็กลื่นหกล้มในห้องน้ำ และเมื่อเวลาที่เด็ก

ต้องการเข้าห้องน้ำครูพี่เลี้ยงควรจะตามเข้าไปด้วยทุกครั้ง ส่วนโถส้วมอยากให้เป็นขนาดเล็กให้เหมาะสมกับเด็ก

“ละอ่อน(เด็ก)มีรองเท้าใส่เข้าห้องน้ำ พื้นควรแห้ง บ่(ไม่)ควรมีน้ำขัง มีเชื้อโรค ตีบ่(ไม่)ดีสักอย่างมีน้ำขัง ครูพี่เลี้ยงจะขัดเพราะกลัวละอ่อน(เด็ก)จะหกล้ม ถ้าละอ่อน(เด็ก)เข้าห้องน้ำ ครูพี่เลี้ยงจะตามหมด อยากได้โถน้อยๆ”

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

“ห้องน้ำ ห้องส้วมควรแยก รวมกันบ่(ไม่)ค่อยสะอาดเท่าไร? พื้นปูกระเบื้องจะได้สะอาด เอาเป็นดอกๆ ต้องแห้งตลอดไม่งั้นจะลื่น ใครอื้อ(ต้องการให้)ครูเข้าไปโต้ย(ด้วย)

ประชาสัมพันธ์คณะกรรมการพัฒนาศพด.

แต่ก็มีผู้ปกครองบางรายที่ต้องการให้เป็นพื้นปูนเพราะเด็กจะได้ไม่ลื่นเวลาเข้าไปทำธุระ แต่ที่สำคัญควรจะแห้งและก็สะอาดด้วย

“ห้องน้ำ ห้องส้วม อยากแยก เวลาเด็กทำอะไรจะได้สะดวก อยากอื้อ(ให้) ปูพื้นปูน เพราะถ้า ปูกระเบื้องจะลื่น เด็กจะล้มง่าย ควรจะแห้ง สะอาด”

ผู้ปกครองคนที่ 8

แต่ก็มีบางความคิดเห็นที่อยากให้ห้องน้ำและห้องส้วมเป็นห้องเดียวกัน

“ห้องน้ำ ห้องส้วมห้องเดียวกันก็ได้ พื้นหยาบๆ จะได้ไม่ลื่น ถ้าปูกระเบื้อง มันลื่นเดี๋ยวจะล้ม”

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาศพด.

พื้นที่ใช้สอยภายในอาคารส่วนใหญ่อยากให้จัดเป็นสัดส่วนเป็นส่วน ประกอบไปด้วย ห้องนอน ห้องครัว ห้องเล่น ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม ห้องทานข้าว ห้องเรียน ห้องยาและห้องพยาบาลเพื่อที่เด็กจะได้รู้จักห้องต่างๆด้วย

“อยากซื้อ(ให้)มีห้องนอนโล่งๆ ห้องเล่น ห้องครัว ห้องอาบน้ำ
ห้องส้วม แยกเป็นสัดส่วน ละอ่อน(เด็ก)จะได้(รู้)ของมัน”

ผู้ปกครองคนที่ 11

“อยากซื้อ(ให้)มีห้องยา ห้องพยาบาล บางที่ห้องบ(ไม่)สบาย ครูเขาจะ
ได้เอายาซื้อ(ให้)กิน ห้องน้ำ ห้องนั่งเล่น ห้องนอนสบายๆ ห้องน้ำก็ส่วนห้องน้ำ
ห้องส้วมก็เป็นห้องส้วม ห้องครัวเอาไว้เก็บกับข้าวห้อง”

ผู้ปกครองคนที่ 12

สำหรับเครื่องใช้สำหรับเด็ก เช่น ที่นอน หมอน ผ้าห่ม แก้วน้ำ ผู้ปกครองส่วนใหญ่
ต้องการให้เป็นของใครของมันและอยากให้ทำความสะอาดอาทิตย์ละหนึ่งครั้ง เนื่องจากจะได้ไม่มี
เชื้อโรคและจะได้สะอาด

“เบิ้ล(เขา)มีซื้อ(ให้) แยกของใครของมัน บ(ไม่)อยากซื้อ(ให้)ร่วมกัน
กลัวสกปรก วันศุกร์จะฝากมาซักที่บ้าน ซักทุกอาทิตย์จะได้สะอาด ละอ่อน
(เด็ก)จะได้บ(ไม่)สกปรก”

ผู้ปกครองคนที่ 8

แต่มีความคิดเห็นของผู้ปกครองบางคนเห็นว่าให้ใช้หมอน ผ้าห่ม ที่นอนด้วยกันก็ได้
ไม่จำเป็นต้องแยกของใครของมันเพราะคิดว่าเด็กตัวแค่นี้ไม่น่าที่จะเป็นโรคอะไร

“ใช้ร่วมกันก็บ(ไม่)หยัง(อะไร) เบิ้ล(เขา)บ(ไม่)เป็นโรค”

ผู้ปกครองคนที่ 2

สำหรับตัวอาคาร ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยากให้มี ความมั่นคง แข็งแรง ทนทานจะ
สร้างตัวอาคารด้วยไม้หรือปูนก็ได้ให้มีความปลอดภัยกับเด็ก

“ตัวอาคารบ(ไม่)ได้เจาะจงว่าเป็นไม้หรือปูน เป็นอะไรก็ได้
ขอซื้อ(ให้)มันมั่นคง แข็งแรง ถาวร ปลอดภัย”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 2

สำหรับเรื่องขยะ ส่วนใหญ่อยากให้อยู่ห่างจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากที่สุด ยิ่งไกลเท่าไรยิ่งดีและการจัดการขยะ อยากให้มีการแยกขยะ เก็บใส่ถุงดำ ใส่ถัง มีฝาปิด แล้วนำไปทิ้งที่ที่ทิ้งขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแห่งที่นำมาตั้งไว้ ส่วนใหญ่อยากให้นำขยะไปทิ้งทุกวัน

“ขยะห่างเท่าใด ดีเท่านั้น ถังขยะมีฝาปิด บ่(ไม่)ได้ส่งกลิ่นเหม็น บ่(ไม่)มีเชื้อโรคมารบกวนละอ่อน(เด็ก) ควรแยกขยะ”

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

ขยะส่วนใหญ่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงมีค้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นพวกเศษกระดาษ ก่อถ่วงนม พลาสติก ส่วนอาหารที่ตกให้เด็กทานมักจะไม่ค่อยเหลือเนื่องจากครูพี่เลี้ยงจะทำการตกให้เด็กพอดี ไม่มากจนเกินไปและจะนำอาหารที่เหลือจากเด็กทานไปให้สุนัขที่วัดเวียงแหงทำให้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแทบจะไม่มีขยะเปียกเลย

“ขยะทิ้งในถุงดำ เวลาเต็มจะเอาไปทิ้งที่ทิ้งขยะของอบต. ขยะละอ่อน(เด็ก)บ่(ไม่)นกก(มาก) มีแต่กระดาษ ถุงพลาสติก ก่อถ่วงนม กับข้าวไม่ค่อยเหลือ ตกซื้อ(ให้)เด็กแต่ละคนมีอก(แต่)พอดี”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 2

สำหรับเรื่องของแสงสว่าง ส่วนใหญ่อยากให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ เวลาที่เด็กทำอะไรจะให้เห็นชัด สายตาไม่เสีย เวลาเด็กเล่นกันหรือทะเลาะกันครูพี่เลี้ยงจะให้เห็น ถ้ามีดุกกิ้วดุกจะมากัด

“อยากซื้อ(ให้)สว่าง ใช้อะหยัง(อะไร)ที่เปล(เขา)นุงหลังคา สีขาวๆ เป็นลอน มีสีกแผ่นก็ดี จะได้สว่างๆ หัน(เห็น)ชัดเวลาอ่านหนังสือ ถ้าแสงน้อยอาจมีผลทางสายตา”

ผู้ปกครองคนที่ 12

“ละอ่อน(เด็ก)จะได้บ่(ไม่)ตีกัน นุบกัน ครูเขาก็อาจดูบ่(ไม่)ทั่วถึง”

ผู้ปกครองคนที่ 10

“ถ้ามีคๆ เด็กเขาไม่ค่อยชอบ กลัวขง ถ้าสว่างขงจะไม่ค่อยมี”

ผู้ปกครองคนที่ 4

ทางด้านการระบายอากาศ ส่วนใหญ่อยากให้มีอากาศถ่ายเท เด็กจะได้สดชื่น ให้โล่งๆ มีหน้าต่างหลายๆบาน

“มีหน้าต่าง ช่วยระบายอากาศ โล่งๆ เด็กจะได้ร่าเริง แจ่มใส ไม่ค่อยขงแง”

เลขาคณะกรรมการพัฒนาศพด.

ถ้าอากาศไม่มีการถ่ายเทเวลาที่เด็กไม่สบาย เด็กจะติดกันได้ง่าย เนื่องจากภูมิด้านทานของเด็กยังมีน้อย

“อยากอื้อ(ให้)โล่งๆเพราะละอ่อน(เด็ก)วัยนี้ข้างเมื่อย(ไม่สบาย)ได้ย(ด้วย)เป็นไข้หวัด เป็นน้ำมูกถ้าอยู่ในที่อากาศไม่ถ่ายเท ก็จะติดโรคกันได้ง่าย ภูมิด้านทานเขาน้อย คนเมื่อย(ไม่สบาย)บ่อู้(ไม่รู้) เวลาเขาเล่นกัน เล่นแบบใกล้ชิดก็จะติดกันง่าย”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 1

ส่วนทางด้านการป้องกันแมลงและพาหะนำโรค ส่วนใหญ่อยากให้มีมุ้งลวดเพื่อป้องกันขงไม่ให้มากัดลูก

“มีมุ้งลวด กลัวขงจะขบ(กัด)ละอ่อน(เด็ก) เพราะขงนำเชื้อโรค พอนอน

บ่(ไม่)อู้(รู้)ว่าขงจะขบ(กัด)ตอนไหนต้อง(บ้าง)

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

เวลาหน้าฝนก็ให้มีการพ่นยาและให้ใส่ทรายอะเบตในถังน้ำเพื่อเป็นการป้องกันแหล่งเพาะพันธุ์ไม่ให้ขงมาวางไข่

“มีมุ้งลวด พ่นยาหน้าฝน ใส่ทรายอะเบตในถังน้ำ ป้องกันขงไม่ให้มาไข่”

เลขาคณะกรรมการพัฒนาศพด.

สำหรับทางด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากให้ติดตั้งถึงระดับเพลิงในศูนย์พัฒนาศูนย์เด็ก เพื่อป้องกันอัคคีภัยเช่นจากไฟช็อตหรือไฟลัดวงจรและครูพี่เลี้ยงควรจะใช้ถังดับเพลิงเป็น มีการฝึกซ้อมแผนอัคคีภัยของหมู่บ้านเป็นประจำสม่ำเสมอ

“อยากอ้อ(ให้)มีถังดับเพลิง ไฟช็อตมันจะได้บ่(ไม่)เป็นอันตราย”

ผู้ปกครองคนที่ 5

“อุปกรณ์ดับเพลิงควรมี เด็กวัยนี้มันชน พี่เลี้ยงควรใช้ปืน ในศูนย์เด็กพี่เลี้ยงใหญ่กว่าเขาอยู่แล้ว ควรมีเซฟที่คัดเอาไว้ตัดไฟด้วย”

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาศพด.

สำหรับปลั๊กไฟและพวกสายไฟต่างๆ ที่เป็นอุปกรณ์ไฟฟ้า ส่วนใหญ่อยากให้ติดตั้งสูงๆ ให้พ้นมือเด็กเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเอานิ้วหรือเอาเหล็กเข้าไปแหย่เล่น

“ปลั๊กไฟอยู่สูงๆ พ้นมือละอ่อน(เด็ก) อ้อ(ให้)ละอ่อน(เด็ก)ย้อ(เอี่ยม) บ่(ไม่)เต็ง(ถึง) เตี้ยวละอ่อน(เด็ก)เอามือไปแหย่ ไฟจะช็อต”

ผู้ปกครองคนที่ 8

โดยสรุปมุมมองในด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยของเด็กมากที่สุด ไม่ว่าจะในด้านสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอาคาร เครื่องใช้สำหรับเด็ก รวมถึงมีการจัดการขยะที่ถูกสุขลักษณะ มีการระบายอากาศที่ดีและมีแสงสว่างที่เพียงพอ มีการป้องกันแมลงและพาหะนำโรครวมถึงมีมาตรการรักษาความปลอดภัยด้วย

4.7 มุมมองของชุมชนต่อต้านบุคลากร

เด็กเล็กเป็นวัยที่มีความซุกซน เคลื่อนไหวตลอดเวลา สติปัญญาและความคิดจะมีอิสระแปรเปลี่ยนตามสิ่งแวดล้อมที่พบเห็น ใกล้เคียง ชอบลอกเลียนแบบตามความนึกคิดของตน จึงจำเป็นต้องได้รับความดูแลอย่างใกล้ชิด ให้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาและลักษณะนิสัย ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก และมีอิทธิพลต่อการ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กมากที่สุดในช่วงที่เด็กอยู่ในศูนย์ฯ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ รู้จักรับผิดชอบ รักเด็ก อุทิศตน อ่อนโยน จิตใจ โอบอ้อมอารี มีความยุติธรรม มีลักษณะเป็นผู้นำ เพื่อจะเป็นผู้ที่ให้การดูแลเด็กอย่างมีประสิทธิภาพเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็ก เป็นการวางรากฐาน ความคิด สติปัญญา อารมณ์ สังคม ลักษณะนิสัย เสริมสร้างบุคลิกที่ดีให้กับเด็ก ซึ่งเปรียบเสมือนการวางรากฐานของประเทศ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับครูที่เลี้ยงส่วนใหญ่อยากให้รักเด็ก ใจดี ใจเย็น พุดเพราะ เป็นตัวอย่างที่ดีกับเด็ก ไม่ทำร้ายเด็ก อารมณ์ดี ไม่ควรที่จะหงุดหงิดง่าย ต้องมีความอดทนและมีความรู้เกี่ยวกับเด็กทั้งในด้านการเลี้ยงดู โภชนาการ พัฒนาการและอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

“ต้องอารมณ์ดี ใจดี ใจเย็น รักเด็ก ละอ่อน(เด็ก)บอกอะไรก็(ไม่)ค่อยฟัง ต้องบอกแล้วบอกแหม่ม(อีก) ถ้าใจบ่(เย็น)อยู่บ่(ไม่)ได้ ผ่านการอบรมด้านปฐมวัย ถ้าไม่รู้ก็จะไปพ่(ดู)ละอ่อน(เด็ก)เฉยๆ ละอ่อน(เด็ก)กินข้าว นอนแล้วก็บ่(กลับ)บ้าน รู้วิธีเอาละอ่อน(เด็ก) ถ้าละอ่อน(เด็ก)ฮ้าย(ร้าย)เขา(เรา)ควรจะเอาละอ่อน(เด็ก)นิ่งได้จะใด(อย่างไร) ต้องข้างฮู้(ข้างพูด) ข้าง(ข้าง)สอน”

ครูที่เลี้ยงคนที่ 2

“ครูที่เลี้ยงต้องมีนิสัยดี สุขภาพแข็งแรง เท่าที่คิด(ทุก)วันก็ดีแล้ว บ่(ไม่)อยากฮื่อ(ให้)เปลี่ยนครูที่เลี้ยง อยากฮื่อ(ให้)อยู่ตลอดไป เรียบร้อย อ่อนโยน ฝึกฝน ละอ่อน(เด็ก)ไป สมองกำลังพัฒนา อยากฮื่อ(ให้)ครูที่เลี้ยงสั่งสอนฮื่อ(ให้)เป็น ละอ่อน(เด็ก)ที่ดี ก่อนจะไปเข้าประถม ครูที่เลี้ยงใจ ดี ข้างฮู้(พูด)ข้างจากกับละอ่อน(เด็ก) จำเป็นต้องรักเด็ก ละอ่อน(เด็ก)กำลังชน ถ้าครูหยิกตีลูกเขา(เรา) เขา(เรา)ก็บ่(ไม่)สบายใจ ผ่านการอบรมด้านการเลี้ยงเด็ก ความพร้อมของละอ่อน(เด็ก) ต้องมาฝึกฝนละอ่อน(เด็ก) ถ้าบ่(มา)ผ่านก็บ่(ไม่)ฮู้(รู้) เพราะถูกหลายๆคนมาผสมผสานกันอยู่”

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

สำหรับอัตราส่วนการดูแลเด็กต่อครูที่เลี้ยง 1 คนส่วนใหญ่อยากให้ครูที่เลี้ยง 1 คนดูแลเด็กประมาณ 10-15 คนเนื่องจากจะได้ดูแลเด็กได้ทั่วถึง

“ครู 1 คนต่อเด็ก 10 คน ดูแลทั่วถึง สอน ได้หลายอย่าง ถ้าเด็กเยอะเดี๋ยวก็หมดเวลา”

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาศพด.

“มือ(ประมาณ) 15 คนต่อครู 1 คน ดูแลเด็กทั่วถึง มือ(ประมาณ)
 เขา(เรา)พ่อ(ดู)ได้ ถ้านัก(มาก)กว่านั้น บอกแล้ว(ไม่)ค่อยฟัง”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 2

แต่ก็มีบางความคิดเห็นที่อยากให้ครูพี่เลี้ยง 1 คนดูแลเด็กประมาณ 20 คนเนื่องจากถ้า
 มากกว่านี้ครูพี่เลี้ยงจะดูแลไม่ทั่วถึง

“ครู 1 คนต่อเด็ก 20 คนนัก(มาก)เกินจะพ่อ(ดู)บ(ไม่)ทั่วถึง มือ
 (ประมาณ)ชาว(ยี่สิบ)ก็ดีแล้ว ตะอ่อน(เด็ก)วัยนี้กำลังชน กำลังฮ้าย(ร้าย)ยะ
 (ทำ)ฮือ(ให้)กัน ครูคนเดียวพ่อ(ดู)บ(ไม่)ทั่วถึง”

ผู้ปกครองคนที่ 12

โดยสรุปมุมมองต่อบุคลากรส่วนใหญ่ต้องการให้ครูพี่เลี้ยงมีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก
 มากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่กำลังชนและไม่ค่อยที่จะอยู่นิ่งกับที่ ครูพี่เลี้ยงจะต้องเข้าใจใน
 ธรรมชาติของเด็กในวัยนี้ด้วย ประกอบกับเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กและมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยน
 พฤติกรรม จึงควรที่จะส่งเสริมสุขภาพให้มีสุขภาพที่ดีอยู่เสมอเพื่อเป็นแบบอย่างด้านสุขภาพกับเด็ก

4.8 มุมมองของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล ๗๑๗

การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
 เนื่องจากถ้าชุมชนมีส่วนร่วมจะทำให้การดำเนินงานนั้นประสบความสำเร็จ มั่นคงและยั่งยืนต่อไป
 ในอนาคต การมีส่วนร่วมนี้อาจจะมีทั้งในรูปของความคิด ทุนทรัพย์หรือแรงกายอย่างใดอย่าง
 หนึ่งหรือทั้งสามอย่างร่วมกัน

สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงได้มีการตั้งคณะกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็ก
 เล็กจำนวนทั้งสิ้น 5 คนเมื่อปี 2549 โดยมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหงเป็นประธาน
 สำหรับรองประธาน เหนียวฤก เลขานุการและประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กครูพี่เลี้ยง
 ได้เลือกจากผู้ปกครองที่นำลูกมาฝากไว้ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ ไม่ค่อยได้มีการจัดการประชุม
 ผู้ปกครองเนื่องจากครูพี่เลี้ยงเห็นว่าถ้าเด็กคนไหนมีปัญหา ก็จะคุยกับผู้ปกครองตอนที่มารับเด็กกลับบ้าน

“คณะกรรมการเลือกจากผู้ปกครอง บ่อยประชุมมีอะหัง
(อะไร)จะบอกๆกันไป เพราะไปฮับ(รับ)ลูกดิ่ง(ทุก)วันอยู่แล้ว”

ครูพี่เลี้ยงคนที่ 2

ร้วไม้ในปัจจุบันได้สร้างขึ้นเมื่อปี 2542 จากความร่วมมือของชาวบ้าน ผู้ปกครอง เนื่องจากตอนนั้นงบประมาณที่ได้ได้มาแต่ตัวอาคารไม่มีงบอย่างอื่นเลย ชุมชนเลยมาร่วมกันสร้างโดยใช้เงิน กองกลาง ที่ได้รับจากผู้ปกครองเดือนละ 60-70 บาทในตอนนั้นมาซื้อไม้และได้ช่วยกันสร้าง ขึ้นมา แต่ในปัจจุบันได้เริ่มผุพังแล้ว

“ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการแบ่ง(สร้าง)ฮัว(ร้ว) เป็นศูนย์ของบ้าน
เฮ(เรา) เฮ(เรา)เอาลูกหลานไปฝากไว้ ต้องป้องกันไว้ก่อน กลัวละอ่อน
(เด็ก)เป็นอันตราย กันไว้ดีกว่า ต้องมีส่วนร่วมดีที่สุด”

รองประธานคณะกรรมการพัฒนาศพด.

ตั้งแต่ปี 2546 ที่โอนย้ายมาอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหงก็ได้ งบประมาณในการซื้อสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนมากขึ้น ปูกระเบื้องห้องเรียน ติดเครื่องกรอง น้ำให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทางนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหงจะมีการถามทางศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กตลอดว่าต้องการสิ่งไหนหรือขาดอะไร มีนักวิชาการการศึกษาขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเมืองแหงได้เข้ามาดูแลเรื่องการเรียนการสอน แผนการสื่อ สถานที่ สื่อต่างๆให้เอื้อต่อ การพัฒนาเด็ก

“หน่วยงานท้องถิ่น อบต.เป็นตัวหลักด้านงบประมาณ ตั้งแต่มีนักวิชาการ
การศึกษาเข้ามาเรื่องการศึกษาของเด็กก็ดีขึ้น”

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง

มีความคิดเห็นบางส่วนอยากจะให้มีการร่วมมือหรือประสานงานกันระหว่างครูพี่เลี้ยงที่ อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงกับคุณครูอนุบาลที่อยู่ในโรงเรียน เนื่องจากพอเด็กที่จบจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปก็ต้องไปเรียนต่อในโรงเรียน ถ้ามีการประสานงานกันก็จะทำให้รู้จักทั้ง ทางด้านพัฒนาการ การเจริญเติบโตของเด็ก เมื่อมีปัญหาที่จะได้ช่วยกันแก้ไขตั้งแต่ตอนต้นๆ

“อยากให้มีเครือข่ายคุณครูจาก โสภะเฮียน(โรงเรียน)ปกติ เพราะคุณครู
อนุบาลก็จบปฐมวัย อาจจะมีเครือข่ายครูเข้าไปเยี่ยมครูที่เลี้ยงในศูนย์ดีกว่า
วันนี้หยังผ้อง(ทำอะไรบ้าง)แล้วมาเปรียบเทียบกันคล้ายๆกับว่ามาแชร์กันควร
จะยะ(ทำ)จะใด(อย่างไร) ถ้าสองสายนี้บรรจบกันได้ก็ดี เวลามาท่อกันจะได้คิด
เพราะครูที่เลี้ยงรับเด็กถึง 5 ปีหลังจากนั้นครูอนุบาลก็รับต่อ เวลาเขา(เรารู้)พื้น
ฐานของละอ่อน(เด็ก)ครูอนุบาลก็จะสะดวกขึ้น สบายขึ้นในการจัดการกับละอ่อน
(เด็ก) บะเดียนี่เหมือนถูกตัดขาด ศูนย์เด็กขึ้นกับอบต. คุณครูก็อยู่ในโรงเรียน
มันบ(ไม่)ได้มาหากันมันเหมือนแยกกันคนละฟาก”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 2

ส่วนใหญ่อยากให้มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง
โรงพยาบาล กำนันผู้ใหญ่บ้าน ประธานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ประธานแม่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน นายอำเภอ ครูที่เลี้ยง คณะกรรมการหมู่บ้าน ครูอนุบาล ผู้สูงอายุ
ผู้ปกครองและวัด

“ชาวบ้าน ผู้ปกครอง ผู้นำ อบต. วัดด้านจริยธรรม สาธารณสุขด้าน
สุขภาพ ทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับศูนย์เด็กและการคัดเลือกครูที่เลี้ยง ดูแล
สอดส่อง ทุกส่วนในศพด.สิทธิพึงมีพึงได้ของเด็ก เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
เด็กในกิจกรรมของศพด. ถ้าขาดส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะไม่เกิดศูนย์เด็กเล็กน่ายู่

อยากให้ครูที่เลี้ยงกับผู้ปกครองมีการสื่อสารซึ่งกันและกัน ช่วยเสริม
พัฒนาการเด็ก ช่วยกันแก้ไขปัญหาของเด็ก เด็กตอนนี้ควรพัฒนาด้านจริยธรรม
ไปด้วย ซึ่งอย่างที่เขายกบ้าน วัด โรงเรียนมันต้องไปด้วยกัน สังคมถึงจะน่ายู่
ถ้าเด็กเริ่มต้นดี ปฐม มัธยมก็ดีด้วยมันก็ตามกันไป การเริ่มต้นที่ศพด. โดยที่ได้รับความ
ความอบอุ่นของครอบครัว ความเข้มแข็งของชุมชน ก็อยากให้ทางวัด ทางศาสนา
เข้ามาคล่อมกลาทางจริยธรรม ถ้าเด็กมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับวัด ต้องไปวัด เด็กก็จะ
ดี คิด อยากจะให้ปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ถ้าเติมเต็มให้กันถึงจะใช้ได้”

นักวิชาการการศึกษาอบต.เมืองแหง

“เริ่มที่ครูพี่เลี้ยง คณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กเสนอเรื่องต่อชุมชนซึ่งมี
 ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุและถ้าผู้สูงอายุถ้าทำอะไรให้ลูกหลานได้ก็จะภูมิใจ
 มีการปลูกฝังให้เด็กเห็นถึงรากเหง้า การเปลี่ยนแปลงในอดีต พื้นฐานของจิตใจ
 ก็มาจากรากเหง้า ผู้สูงอายุมาเล่าประวัติศาสตร์ให้เด็กฟัง เด็กจะได้ทราบ ผู้สูงอายุ
 ก็ไม่เหงา หน่วยงานราชการทุกภาคส่วนมาช่วยกัน เด็กซึมซับมาจากผู้ใหญ่”

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง

โดยสรุปมุมมองด้านการมีส่วนร่วม ส่วนใหญ่ต้องการให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กไม่ว่า
 จะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง โรงพยาบาล กำนันผู้ใหญ่บ้าน ประธานศูนย์พัฒนาเด็ก
 เล็ก คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประธานแม่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน นายอำเภอ ครูพี่เลี้ยง
 คณะกรรมการหมู่บ้าน ครอบอุปบาล ผู้สูงอายุผู้ปกครองและวัด เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์
 พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved